

200

Ac (. 14i

PETRI PITHOEI

COMES THEOLOGUS

SIVE

SPICILEGIUM

EX

SACRA MESSE.

PARISIIS.

Apud Dionysium Mariette, viâ Jacobæâ, sub signo S. Augustini.

M. DC. XCVI.

Cum Privilegio Regis.

Dackward to to

FIDES.

Egul A Fidei una Tertult.

de virg.
omnino est, sola im-vel.

mobilis & irreformabilis hæc:

CREDO in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cæli & terræ: & in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum: qui conceptus est de Spiritus ancto: natus ex Maria virgine: passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus: descendit ad inferna: tertià die resurrexit à

mortuis: ascendit ad calos: sedet ad dexteram Dei patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos & mortuos.

Credo in Spiritum fanctum: Sanctam Ecclesiam Catholicam: Sanctorum communionem: Remissionem peccatorum: Carnis resurrectionem: Vitamæternam.

Symbolum Nicenum.

Redo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæ-

THEOLOGUS. cula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta funt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de calis: Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine. ET HOMO FACTUS EST. Crucifixus etiam pro nobis: fub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cælum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria, judicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum fanctum, Dominum & vivificantem: qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Conficeor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem

Symbolum quod Sancto Athanasso tribaitur.

mortuorum. Et vitam ven-

turi sæculi, Amen.

Uicumque vult salvus esse : ante omnia opus est ut teneat Catholicam sidem.

Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit : absque dubio in æternum peribit. THEOLOGUS.
Fides autem Catholica hace est, ut unum Deum in Trinitate: & Trinitatem in unitate veneremur.

Neque confundentes personas: neque substantiam se-

parantes.

Alia est enim persona Patris, alia Filii: alia Spiritus sancti. Sed Patris, & Filii, & Spiritus sancti una est divinitas: æqualis gloria, coæterna majestas.

Qualis Pater, talis Filius: ta-

lis Spiritus sanctus.

Increatus Pater, increatus Filius: increatus Spiritus fanctus.

Immensus Pater, immensus Filius: immensus Spiritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Fi-A iij

6

lius:æternus Spiritus sanctus. Et tamen non tres æterni: sed unus æternus.

Sicut non tres increati, nec tres immensi: sed unus increatus, & unus immensus. Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius: omnipotens Spiritus sanctus.

Et tamen non tres omnipotentes: sed unus omnipotens. Ita Deus Pater, Deus Filius: Deus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres Dii: sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius: Dominus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres Domini: sed unus est Dominus.

Quia sicut singillatim unamquamque personam Deum THEOLOGUS. 7
ac Dominum confiteri Christiana veritate compellimur:
ita tres Deos aut Dominos
dicere, Catholica religione
prohibemur.

Pater à nullo est factus: nec

creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est: non factus, nec creatus, sed genitus.

Spiritus sanctus à Patre & Filio:non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens. Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Filius, non tres Filii: unus Spiritus sanctus, non tres Spiritus sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil majus aut minus: sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt

& coæquales.

A iiij

Itaut per omnia, sicut jam supra dictum est: & Unitas in Trinitate, & Trinitas in unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse : ita de Trinitate sentiaț.

Sed necessarium est ad æternam salutem: ut incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi sideliter credat. Est ergo sides recta, ut credamus & consiteamur: quia Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, Deus & Homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula genitus: & Homo est ex substantia matris in sæculo natus.

Perfectus Deus, perfectus Homo: ex anima rationali, & humana carne subsistens.

THEOLOGUS.

Æqualis Patri secundum divinitatem: minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit, & Homo: non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversione Divinitatis in carnem: sed assumptione Humanitatis in Deum.

Unus omnino non confusione substantiæ: sed unitate personæ.

Nam sicut anima rationalis & caro unus est Homo: ita Deus & Homo unus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cælos, sedet ad

dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos & mortuos.

Ad cujus adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus súis: & reddituri sunt de factis propriis rationem.

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides Catholica: quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.

Hac lege fidei manente, cætera jam disciplinæ & conversationis, admittunt novitatem correctionis, operante & proficiente usque in finem gratiâ Dei. Quantumlibet quæras & tractes, &

omnem libidinem curiofitatis effundas, si quid tibi videtur vel ambiguitate pendere, vel obscuritate obumbrari, est utique frater aliquis doctor gratia scientiz donatus; est aliquis inter exercitatos conversatus, aliquis tecum curiosus, tecum tamen quærens: novissimè, ignorare melius est, ne quod non debeas, noris: quia quod-debeas, nosti. Fides, inquit, tua te salvum fecit : non exercitatio scripturarum.

Fides in regula posita est, Habes legem, & falutem ex observatione legis. Exercitatio in curiositate consistit, habens gloriam solam de peritiæ studio. Cedat curiositas fidei, cedat gloria saluti.

COMES 12 Nihil ultrà scire, omnia scire est.

Idem ad Adversus omnes novita-Prax. 65 tes hinc præjudicatum sit, l.4. cont. Marc. & Id esse verius quodcunque de prafer.

prius. In omnibus veritas imaginem antecedit, postremò similitudo succedit. Ita ex ordine ipso manifestatur, id esse Dominicum, quod sit priùs traditum, utab eis traditum, quorum cat tradere : id autem extraneum, quod sit posteriùs emissum.

Melius & utilius est idiotam & parum scientem existere, ac per charitatem proximum fieri Deo, quam putare multum scire, & in Deumblasphemuminveniri.

Iren. lib. De Deo etiam vera dice-2. C. 45. cypr.sive re periculosum est.

THEOLOGUS.

Omnis sapientia hominis Ruf.exp. in hoc uno est, ut Deum co-

gnoscat & colat.

Non per difficiles quæstiones ad beatam vitam nos Deus vocat. Simplicitate & Lina quærendus est Deus, pietate profitendus, confessione discendus est, religione intelligendus, caritate amandus, timore venerandus, voluntatis probîtate retinendus est: sensu verò prosequendus non est, sed adorandus.

Deus non nisi se auctore Id.l.s. de cognoscitur. A Deo discendum est quid de Deo intelligendum sit : de eo loquendum non aliter quam ut ipse ad intelligentiam nostram

de se locutus est.

De verbis Dei humano

3. inft. c. 30. 6 lib.

Hillion. Conft.

14 COMES

Hier. in sensu argumentari, sacrile-

Ferem. c. gium est.

August. Quantum Deus judicia l. 3. de sua nobis manifestare dignacorrest. tur, gratias agamus: quantum verò abscondere, ne adversus consilium ejus murmuremus: sed hoc quoque nobis saluberrimum esse cre-

Id. lib. de damus: illud scientes, quod sir. ficut impossibilitas, ita & ini
Id. l.4. de Gen. ad quitas non est apud Deum.

Primaf. De Deo nihil temerè adin c. 8 firmandum est, sed pià diliad Rom:

gentià etiam atque etiam di-

vina tractanda funt.

Chrys. Nolle omnia scire, summa scientia est.

Non plus sapere quam oportet, sed sapere ad so-brietatem.

Deut. 32. Interroga patrem tuum,

THEOLOGUS. 15 & annuntiabit tibi: majores tuos, & dicent tibi.

Altiora te ne quæsieris, & Eccl. 3. fortiora te ne scrutare: sed de quibus tibi præceptum est, hæc intellige.

Ne transgrediaris termi- Prov.124 nos antiquos, quos posue-

runt patres tui.

Ne despicias narrationem Eccli. 8. presbyterorum sapientum, & in proverbiis illorum conversare: & ipsi enim didicerunt à patribus suis, quoniam ab ipsis disces intellectum, & in tempore necessitatis dabis responsum.

State super vias, & videte, Fer. 6. & interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, &

ambulate in ea.

Mementote præpositorum Heb. 134

vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei : quorum intuentes exitum conversationis, imitamini sidem. Jesus-Christus heri & hodie: ipse & in sæcula.

Doctrinis variis & peregrinis nolite abduci.

Ten.l.4. In summa, si constat id veadvers.

rius quod prius, id prius
quod & ab initio, ab initio
quod ab Apostolis: pariter
utique constabit, id esse ab
Apostolis traditum, quod
apud Ecclesias Apostolorum
fuerit sacrosanctum.

preserip. invenitur, non est erratum, sed traditum.

Aug.l.de Multa sunt quæ in Eccleer contra siæ Catholicæ gremio me et. Man. justissimè teneant. Tenet consensio THEOLOGUS. 17 consensio populorum atque gentium: tenet auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, caritate aucta, vetustate sirmata. Tenet ab ipsa sede Apostoli Petri, cui pascendas oves suas Dominus commendavit, usque ad præsens successio sacerdotum. Tenet postremò ipsum Catholicæ nomen.

Scripturarum à nobis te-1d. l. netur veritas, cùm hoc fa-contra cimus quod universæ jam 23. placuit Ecclesiæ, quam ip-sa scripturarum commendat auctoritas: ut quoniam sancta scriptura fallere non potest, quisquis falli metuit obscuritate quæstionis, eandem Ecclesiam de illa consulat, quam sine ulla ambi-

B

18 COMES
guitate sancta scriptura demonstrat.

Id. l. 4. Contra rationem, nemo fobrius: contra scripturas, nemo Christianus: contra Ecclesiam, nemo pacificus senserit.

Contra id quod universa Ecclesia facit, disputare, insolentissimæ infaniæ est.

Id. 1. 4. Quod universa tenet Ecde bapi. clesia, nec conciliis instituDon. c. tum, sed semper retentum
est, non nisi auctoritate Apostolica traditum rectissimè
creditur.

tradita custodimus, quæ quidem toto terrarum orbe obfervantur; intelligi vel ab ipsis Apostolis, vel plenariis conciliis, quorum est in EcTHEOLOGUS. 19 clesia saluberrima auctoritas, commendata atque statuta retineri.

Quod invenerunt in Eccle- Idem 1. fia, tenuerunt: quod didice- Jul. Pol, runt, docuerunt: quod à patribus acceperunt, hoc filis tradiderunt.

Ego illud te breviter com- Hier. ep. monendum puto, Traditio- 28. ad nes Ecclesiasticas, præsertim quæ sidei non ossiciunt, ita observandas, ut à majoribus traditæ sunt, nec aliorum consuetudinem aliorum contrario more subverti.

Sequamur universitatem, vincens. antiquitatem, consensum, Lir.Comteneamúsque quod ubique, quod semper, quod ab omnibus creditum est divinælegis auctoritate & Ecclesiæ

Comes Catholicæ traditione.

Sanctos patres in Ecclesia divinitus per tempora & loca dispensatos, quisquis in sensu Catholici dogmatis unum aliquid sentientes contemnat, non hominem contemnat, sed Deum.

Greg. I. In una fide nihil officit Ecepift. ad clesiæ consuetudo diversa. Lean. Miraris si ignorem divini-

Hieron.
in Pf.98.
ex Alcuini l. 6.
cont. Fel.

tatis mysterium, cum meipsum nesciam? Deum intellexisse, credidisse est:
Deum nosse, honorare est.
Sufficit mihi scire quod scriptum est: sufficit scire mihi
quod credo. Plus autemnes
volo, nec cupio. Si enim
scire voluero, & hoc incipio perdere quod credo. Fideles dicimur, non rationales.

THEOLOGUS. 21
Sicut corpus sine spiritu fac. 2,
mortuum est: ita & Fides, si
non habeat opera, mortua
est in semetipsa.

का वार्ष के के

S P E S.

RATIO legitima Terrull.
& ordinaria, bre-cap. 1.
viarium totius Evangem complectens: qua Deus
ipse, quod solus potuit, ut
se vellet orari, docuit, quaque præmissa, accedentium
jus est desideriorum, jus est
superstruendi extrinsecus petitiones.

PATER noster, qui es in calis, sanctificetur nomen tuum. Adveniar regnum

B iij

tuum. Fiat voluntas tua, ficut in cælo, & in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra, ficut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos à malo. Amen.

I

Judith. 9. De us cælorum, Creator aquarum, & Dominus totius creaturæ, exaudi me miferum deprecantem, & de tua mifericordia præfumentem.

quàm ut veniam merear: minor sum cunctis misericordiis & omni veritate quam secisti cum servo tuo.

Luc. 15. Peccavi in exlum & co-

THEOLOGUS. ram te : jam non sum di-

gnus vocari filius tuus.

Peccavi valde in eo quod 2. Reg. feci. Sed nunc, Domine, fac 24. transire, quæso, iniquitatem servi tui : quia stultè egi valde.

Domine, ne in furore tuo Psal. 61 arguas me, neque in ira tua

corripias me.

Corripe me, Domine: ve-Jer. 10; runtamen in judicio, & non in furore tuo, ne fortè ad

nihilum redigas me.

Miserere mei, Deus, se-Psal. 50% cundum magnam misericordiam tuam : & secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam.

Scio, Domine, quia non Jer. 184 est hominis via ejus: nec vi-311

COMES
ri est ut ambulet & dirigat
gressus suos.

Exod. 33. Scire fac me nunc viam tuam, & feram te: ut inveniam gratiam in oculis tuis.

Psal. 50. Cor mundum crea in me, Deus: & spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua, & spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiam salutaris tui, & spiritu principali confirma me.

Pfal. 118. Bonitatem & disciplinam & scientiam tuam doce me.

Inclina cor meum in testimonia tua, & non in avaritiam.

ges mihi antequam moriar: vanitatem & verbamendacii longè THEOLOGUS. 25 longè fac à me: mendicitatem & divitias ne dederis mihi: ale me cibo qui convenit mihi.

Libera me de sanguini- Pfal. 504 bus, Deus Deus salutis meæ.

Redime me à calumniis Pf. 1184 hominum, & ab homine ini-

quo & doloso eripe me.

Domine pater & Deus ac dominator vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu & in consilio & in corde ac labiis meis: nec sinas me cadere illa exprobratione.

Extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, & omne pravum desiderium

averte à me.

Aufer à me ventris concupiscentias, & concubitus concupiscentiæ non adpre-

C

hendat me: & animæ inreverenti & infrunitæ ne tradas me.

perbiæ, & manus peccatoris non moveat me.

Psal.141. Pone, Domine, custodiam ori meo, & ostium circum-stantiæ labiis meis.

Psal. 70. Ne projicias me in tempore senectutis: cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me.

Luc. 13. Deus propitius esto mihi Psal. 24. peccatori, & secundum mifericordiam tuam memento mei tu propter bonitatem tuam, Domine.

Ne derelinquas me, ne deseras me, Domine Deus salutaris meus, ne discesse-ris à me.

THEOLOGUS. 27
Sana me Domine, & fa-fer. 174
nabor: falvum me fac, &
falvus ero, quoniam laus
mea tu es: spes mea tu in die
afflictionis.

II.

Deus meus confundor . Esa. 9. & erubesco levare faciem meam ad te.

Quoniam iniquitates noftræ multiplicatæ funt super caput, & delicta nostra creverunt usque ad cælum à diebus patrum nostrorum.

Sed & nos ipsi peccavimus, & graviter usque ad diem hanc: & pro iniquitatibus nostris traditi sumus in gladium, & in captivitatem, & rapinam, & in consussonem vultus, sicut in die hac.

Reges nostri, principes no- 2. Efd. 9.

Dan. 9. Et nos peccavimus, impiè egimus & recessimus ac declinavimus à mandatis tuis ac judiciis: iniquè gessimus, Domine Deus noster, in omnibus institutis tuis.

Multiplicatæ sunt iniquitates nostræ coram te, & peccata nostra responderunt nobis: quia scelera nostra nobiscum & iniquitates nostras cognovimus.

delicto nostro: non enim

THEOLOGUS. 29

stari potest super hoc.

Et nunc quid dicamus, 1. Est. 8. Deus noster, post hæc? quia dereliquimus mandata tua.

Tibi, Domine, justitia: Dan. 82nobis autem & patribus no-Baruch?.

stris pudor & confusio faciei.

Justus es Domine, & om-Tob.3.
nia judicia tua justa sunt, &
omnes viæ tuæ misericordia,
veritas & judicium.

Tu justus es in omnibus 2. Est. quæ venerunt super nos, quia veritatem fecisti: nos autem

impiè egimus.

Et nunc magna judicia Tob. 3. tua: quia non egimus secundum præcepta tua, & non ambulavimus sinceriter coram te.

Quia non obedivimus preceptis tuis: ideo traditi su-

C iij

mus in direptionem, & captivitatem, & mortem, & in fabulam & in improperium omnibus nationibus.

omnia funt propter opera nostra maligna, & magna

peccata nostra.

mus: & facti sumus ut immundus omnes nos, & quafi pannus menstruatæ justitiæ nostræ.

Et cecidimus quasi folium universi, & iniquitates nostræ quasi ventus abstulerunt nos: non est qui consurgat & teneat te.

Abscondisti faciem tuam à nobis, & allissisti nos in manu iniquitatis nostræ.

Et nunc, Domine, pater

THEOLOGUS. 31
noster es tu, nos verò lutum:
& sictor noster tu, & opera
manuum tuarum omnes nos.

Tu misereris omnium, sap. 112 quia omnia potes, & dissi- e 122, mulas peccata hominum propter pænitentiam, cui das locum, partibus judicans.

Et parcis omnibus, quia omnia tua funt, Domine, qui

amas animas.

Tu vitæ & mortis habes potestatem, & ducis ad portas inferi & reducis.

Quæso Domine Deus cæ-2. Esd. 2.
li, fortis, magne, atque ter- Dan. 2.
ribilis, qui custodis pactum
& misericordiam.

Obsecro, Domine, sit auris tua attendens ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere nomen tuum;

32 COMES & dirige nos hodie.

Audi, Domine, & miserere, quia Deus es misericors: & miserere nostri, quia peccavimus ante te.

Domine patiens & multæ **Mum. 1; misericordiæ, auferens iniquitatem & scelera, nullumque innoxium derelinquens: qui visitas peccata patrum in filios in tertiam & quartam generationem:

Dimitte, obsecro, peccatum populi hujus secundum magnitudinem misericordiæ tuæ, sicut propitius suisti tuis egredientibus de Ægypto.

1. Esd.

Numquid iratus es nobis usque ad consummationem, ne dimitteres nobis reliquias ad salutem?

Dan. 9. Quin potiùs, Domine, in

THEOLOGUS. 33
omnem justitiam tuam, avertatur, obsecro, ira tua & suror tuus à nobis, qui propter peccata nostra in opprobrium sumus omnibus per circuitum.

Exaudi, Deus noster, orationem nostram, & ostende faciem tuam super nos, propter temetipsum.

Inclina aurem tuam atque audi: aperi oculos tuos, & vide desolationem nostram.

Si iniquitates nostræ res-jer. 14. ponderint nobis, Domine: fac propter nomen tuum.

Neque enim in justifica Dan. 9 tionibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam; sed in miserationibus tuis multis.

Ne confundas nos: sed fac Dan. 3.

COMES 34 nobiscum secundum mansuetudinem tuam, & secundùm multitudinem misericordiæ tuæ.

Tren. 5. Converte nos, Domine, & convertemur: innova dies nostros sicut à principio.

Erue nos in mirabilibus tuis: & da gloriam nomini tuo, Domine.

Confundantur omnes qui ostendunt servis tuis mala: confundantur in omni potentia, & robur eorum conteratur.

Et cognoscant quia tu es Dominus, Deus folus & gloriosus super orbem terrarum.

Et tibi debetur honor & gloria in fæcula fæculorum.

Tu es Deus in cælo, & do-

THEOLOGUS. minaris cunctis regnis. In manu tua est fortitudo & potentia; nec quisquam tibi potest resistere.

Deus noster, ergo non judicabis eos? In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possimus resistere. Sed cùm ignoremus quid agere debeamus, hoc folum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te.

Domine Deus cæli & ter- qudirb. 64 ræ, intuere superbiam eorum, & respice ad humilitatem nostram: ostende, quoniam non relinquis præsumentes de te; & præsumentes de se, & de sua virtute gloriantes humilias.

Ne tradas, Domine, sce- Effhers ptrum tuum iis qui non funt, 141

ne rideant ad ruinam noftram: sed converte consilium eorum super eos, & eo: qui in nos sævire cæperunt, disperde.

Memento, Domine, & ostende te nobis in tempore tribulationis nostræ: & libera nos in manu tua, nullum aliud auxilium habentes nisi te, Domine Deus fortis, qui habes omnem scientiam.

Domine, in viis tuis? indurasti cor nostrum ne timeremus te?

Me irascaris, Domine, usque valdè: & ne ultrà memineris iniquitatis nostræ.

Avertatur ira tua à nobis,

& educ nos propter te.

Non nobis reddas secun-

THEOLOGUS. 37 dùm malitias nostras, sed secundùm misericordias tuas.

Obsecto ut gradiaris no-Exod.;4. biscum, & auferas iniquitates nostras atque peccata, nósque possideas.

Domine, attende & fac, ne moreris, propter temetipsum

Deus meus.

III.

PROTECTOR noster Pfal. 839 aspice Deus, & respice in faciem Christi tui.

Domine, non secundum Ps. 1024 peccata nostra facias nobis, neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

Ne memineris iniquitapf. 78,
tum nostrarum antiquarum:
citò anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes

38 COMES facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus, salutaris noster: propter gloriam nominis tui libera nos, & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Ex lib. Sacram. BB. Amgor. ac Grimoldi , Alcuini, de diorum.

Parce, Domine, parce populo tuo, ut meritis flagelbros. Gre- lationis castigatus, in tua miseratione respiret: & pariter nobis indulgentiam tribuas benignus & pacem.

Da pacem, Domine, in diebus nostris: quia non est alius qui pugnet pro nobis,

nisi tu Deus noster.

Deus à quo sancta desideria, recta consilia, & justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut & corda nostra mandatis tuis dedita,

THEOLOGUS. 39 & hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ prote-

ctione tranquilla.

Protector in te sperantium Deus, sine quo nihil est validum, nihil sanctum: multiplica super nos misericordiam tuam, ut te rectore, te duce, sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus æterna.

Excita quæsumus, Domine, potentiam tuam, & veni, ac magna nobis virtute succurre, & per auxilium gratiæ tuæ, quod nostra peccata præpediunt, indulgentia tuæ propitiationis absolvat: & ab imminentibus undique nobis periculis te mereamur protegente eripi, te liberante salvari.

Omnipotens & misericors Deus, à bellorum nos, quæsumus, turbine sac quietos: quia bona nobis cuncta præstabis, si pacem dederis & mentis & corporis.

Deus regnorum omnium regúmque dominator, qui nos & percutiendo fanas, & ignoscendo conservas, prætende misericordiam tuam, ut tranquillitate pacis tuâ potestate sirmatâ ad remedia correctionis utamur.

Vide, Domine, infirmitates nostras, & celeri nobis pietate succurre, & ab Ecclesia tua cunctam repelle nequitiam.

Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine, preces placatus admitte, ut destructis adversitatibus THEOLOGUS. 41 tatibus & erroribus universis, secura tibi serviat libertate: & pacem tuam nostris
concede temporibus.

Da populo tuo, Domine, spiritum veritatis, & pacis: ut & te tota mente cognoscat, & quæ tibi sunt placita,

tota virtute sectetur.

Deus cujus imperium est omnium sæculorum, supplicationes nostras clementer exaudi, & Christianorum regnum tibi subditum protege, ut in tua virtute sidentes & tibi placeant, & super omnia regna præcellant.

Nostris, quæsumus Domine, propitiare temporibus, ut tuo munere & regni tranquillitas, & devotio Chris-

tiana dirigatur.

Deus auctor pacis caritatisque amator & custos, da inimicis nostris pacem, caritatémque veram, cunctorúmque eis tribue remissionem peccatorum, nósque ab corum infidiis potenter eripe: ut qui pro peccatis noftris justè affligimur, misericordià tua præveniente, clementiam etiam sentiamus.

Omnipotens sempiterne Deus, refugium nostrum & virtus, qui abundantia pietatis tuæ & merita supplicantium excedis & vota, effunde super nos misericordiam tuam, ut & dimittas quæ conscientia metuit, & adjicias quæ oratio non præfumit.

Cogitationes, voces &

THEOLOGUS. actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere, ut à te omnia nostra semper incipiant, & per te cœpta finiantur: qui vivis & regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Domine Jesu Christe, qui B. Aupax es nostra, qui fecisti utra- gust. que unum, fac nos unum, ut geft. cum verè tandem cantemus: Ecce quàm bonum & quàm jucundum habitare fratres in unum. Introduc concordiam, pelle discordiam: introduc te ipsum in titulos tuos, tu mane; non alter pofsideat, & de tuis velis fallat.

Domine Deus pater mise- Ex Greg: ricordiarum, auctor caritatis Nag. & Hieron. & pacis, qui medium parie in Am.3.

tem maceriæ destruxisti, & adhærentibus tibi unum spiritum esse voluisti, pone, obfecro, finem dissidiis nostris. Non sit ampliùs Juda & Israël, Hierusalem & Samaria, Sion & Bethel aut Garizim, Roboam & Jeroboam. Simus tibi unum omnes, unum spiremus, sub uno capite Domino nostro Jesu Christo qui tecum unus est.

Ex Foan. Rom.

Domine Deus misericors Chrys. in & benigne, exaudi preces & gemitus Ecclesiæ tuæ: aperi aures cordium, & obfigna fidem in mentibus noftris: patefac nobis Evangelium justitiæ, & da mentem divinorum mysteriorum capacem, fobriam ratiocinacionem, ac vitam plenam THEOLOGUS. 45 officiorum virtutis, ut semper meditemur curemusque ea quæ tua sunt, & nobis in omni vita salutaria, propter meritum unigeniti Filii tui Jesu Christi mediatoris ac salvatoris nostri. Amen.

IV.

THRENUS.

CALIX in manu Domini Pfal. 74, vini meri plenus mixto: & inclinavit ex hoc in hoc; verumtamen fæx ejus non est exinanita: bibent omnes peccatores terræ.

Et bibent & turbabuntur, Jer. 25. & infanient à facie gladii, quem mittet inter eos, in solitudinem, in stuporem, in sibilum & in maledictionem, sicut est dies hæc.

Et erit, qui fugerit à voce Isai. 24;

16 COMES formidinis, incidet in foveam: & qui se explicaverit de fovea, tenebitur laqueo.

Tu verò, populus meus, Ifai. 16. vade, intra in cubicula tua: claude ostia tua super te : abfcondere modicum ad momentum, donec pertranseat indignatio.

Ecce enim Dominus egreditur de loco suo, ut visitet iniquitates habitatoris terræ contra eum: & revelabit terra sanguinem suum, & non operier ultrà interfectossuos.

Dissipatione dissipabitur terra, & direptione prædabitur : infecta est ab habitatoribus suis, quia transgressi funt leges, mutaverunt jus, dissipaverunt fœdus sempiternum.

THEOLOGUS.

Quis dedit in direptionem 1/41. 241 . Jacob & Israël vastantibus? nonne Dominus ipse, cui peccavimus? Et noluerunt in viis ejus ambulare, & non audierunt vocem ejus.

Et effudit super eum indignationem furoris sui, & forte bellum: & combussiteum in circuitu & non cognovit; & succendit eum, & non in-

tellexit.

Prophetæ tui viderunt tibi Thren.24 falsa & stulta, nec aperiebant iniquitatem, ut te ad pœnitentiam provocarent: viderunt tibi assumptiones falsas & ejectiones.

Erraverunt exci in plateis, 1dem 44 polluti funt fanguine : cumque non possent, tenuerunt lacinias suas.

Venerunt dies visitationis; venerunt dies tribulationis: scient stultum prophetam, insanum virum spiritualem. Propter multitudinem iniquitatis, & multitudinem amentiæ.

populum, seducentes, & qui beatificantur præcipitati.

Osc. 9. Speculator Ephraim cum Deo propheta laqueus ruinæ factus est super omnes vias ejus : insania in domo dei ejus.

per principes, & errare fecit cos in invio & non in via.

Taneos, emarcuerunt principes Mempheos: immisit in eos Dissipiritum vertiginis.

Gentes

THEOLOGUS. 49
Gentes absque consilio, Deut. 327
& sine prudentia: stupor & Ferem. 56
mirabilia facta sunt in terra.

Irruit populus, vir ad vi- 1541.;.
rum, & unusquisque ad proximum suum: tumultuatus
est puer contra senem, &
ignobilis contra nobilem.

Non est veritas, & non %. 48 est misericordia, & non est

scientia Dei in terra.

Maledictum & mendacium & homicidium & furtum & adulterium inundaverunt, & fanguis fangui-

nem tetigit.

Palpavimus sicut cæci pa- Ifai. 591 rietem, & quasi absque oculis attrectavimus. Impegimus meridie quasi in tenebris, in caliginosis quasi mortui.

50 COMES

mus, defecerunt oculi nostri in auxilium vanum, quum respiceremus ad gentem, quæ salvare non poterat.

Ecce confidimus super baculum arundineum confracum, cui si innixus fuerit homo, intrabit in manum ejus, & perforabit eam.

Affyriis, ut saturaremur

pane.

Aquam nostram pecunia nostra bibimus; ligna nostra precio comparavimus, & gratis ipsi venundati sumus.

Pfal. 43. In animabus nostris afferebamus panem nobis, à fa-

cie gladii in deserto.

Din. 32. Foris gladius, intus pavor: Ferem. 6. gladius inimici, pavor in cir-

THEOLOGUS. 51 cuitu. Foris bellum, intus fames & pestis.

Induxisti nos in laqueum: Pfal. 22 posuisti tribulationes in dorso nostro: imposuisti homines super capita nostra.

Servi dominati sunt nostri, Thren. 5: non fuit qui redimeret de

manu corum.

Populum exactores sui spo- 1sai. 3. liaverunt, & mulieres dominatæ sunt eis.

Residuum erucæ comedit Joel. 1. locusta, residuum locustæ co-medit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo.

Et conticuerunt arva pa- Jerom. cis à facie iræ furoris Do- 25.

mini.

Hereditas nostra versa est Thren. 5. ad alienos, domus nostræ ad extraneos. in terra quam Deus dedit patribus nostris: & fruges ejus multiplicantur eis quos posuit super nos propter peccata nostra: & corporibus nostris rebusque dominantur secundum voluntatem suam: & in tribulatione magna sumus.

Et nunc non possumus aperire os: confusio & opprobrium facti sumus omnibus nationibus; sumussque humiles hodie in universa terra propter peccata nostra.

tur furor tuus in populum tuum? Revertere ab ira tua, & pœniteat te super malum populi tui: recordare promissionum tuarum.

THEOLOGUS. 53
Quare in perpetuum obli- Thren.5.
visceris nostri? derelinques
nos in longitudinem dierum?

Nunquid super his conti- 15ai. 64. nebis te Domine, tacebis &

affliges nos vehementiùs?

O mucro Domini, usque- Jerem. quo non quiescis? ingredere 47: in vaginam tuam, refrigera-re, & sile.

Domine Deus, propitius Am.7. esto, obsecro. Qui suscitabit Jacob? quia parvulus est.

Cogita, Domine, super Jerem. nos cogitationes pacis, & 19. non afflictionis: ut des nobis sinem & patientiam, & invocemus te, & quærentes inveniamus te.

Da nobis auxilium de tri- Pfal. 59. bulatione: quia vana falus hominis.

54 COMES

Matth.8. Domine, salva nos, perimus.

Apoc. Veni, Domine, vide, & miserere.

V.

Domine mi, qui Rex es solus, adjuva me solitarium, & cujus præter te nullus est auxiliator alius.

7/4i. 38. Domine, vim patior: refponde pro me.

Periculum meum in manibus meis.

Deut.32. Juxta est dies perditionis, & adesse festinant tempora.

Et nunc, Domine omnipotens, anima in angustiis & spiritus anxius clamat ad te.

mabo, & non exaudies?vociferabor ad te vim patiens, & non salvabis? THEOLOGUS. 55

Usquequo, Domine, aver- Psu. 88. tis in finem? exardescet sicutignis ira tua?

Usquequo videbo fugien- 7 erem. 4; tem? audiam vocem buc-

cinæ?

Quamdiu ponam confilia Pfal. 12. in anima mea, dolorem in corde meo per diem?

Quare oftendisti mihi ini- Hibat.i. quitatem & dolorem, videre

prædam & injustitiam?

Quare non respicis super iniqua agentes, & taces devorante impio justiorem se?

Et facis homines quasi pisces maris, & quasi reptile

non habens principem?

Quomodo facta est mere- 134. 1. trix civitas fidelis, plena judicii? Justitia habitavit in ea: nunc autem homicidæ.

E iiij

Thren... Hæccine urbs perfecti decoris, gaudium universæ terræ.

Ovis cogitavit hoc super quondam coronatam, cujus negotiatores principes, institutores ejus inclyti terræ?

Pfal. 38. Obmutui, & non aperui os meum, quoniam tu fecisti

Domine.

meus prolongatus est: habitavi cum habitantibus Cedar: multum incola fuit anima mea.

Tu nunc, Domine, secundum voluntatem tuam sac mecum, & præcipe in pace recipi spiritum meum. Expedit enim mihi mori magis quam vivere.

Num. 11. Si ita tu facis mihi, occide

THEOLOGUS. 57
me, quæso, occidendo, si inveni gratiam in oculis tuis,
ne videam malum mihi.

Sufficit, Domine: tolle 3. Reg. 6.
animam meam, non enim

fum melior patribus meis.

In manus tuas commendo Pfal. 30 in spiritum meum: redemisti me Domine Deus veritatis.

Si nunquam, bene: Si aliquando, quare non modo?

Domine Deus virtutum, B. Aug. Rex regum, Deus Sabaoth, apud in cujus manu cuncta sunt posita, cujus nutu stant cadúntque omnia, aut patriam tot tantisque miseriis ac calamitatibus afflictam liberare dignare: aut, si aliter tibi visum est, servum tuum ad perferendam voluntatem tuam sortem essice: vel certè

Me de hoc fæculo ad te attrahe.

Matth. Veruntamen, non ficut egovolo, fed ficut tu, Pater.

Serm. de Pati timetis, exire non vultis, quid vobis faciam?

Non erit magnus magnum putans, quòd cadunt ligna & lapides, & moriuntur mortales.

VI.

modo dicitis animæ meæ,
Transmigra in montem sicut
passer?

Pfal. 61. Quia ipse Dominus, Deus meus & salvator meus, adjutor meus, non emigrabo.

Pfal.118. Dominus mihi adjutor: non timebo quid faciat mihi homo.

Pfal.70. Tanquam prodigium fa-

THEOLOGUS. 59
- Aus fum multis: fed tu adjutor fortis.

Domine Deus virtus salu- Psal.1392 tis meæ, obumbrasti super

caput meum in die belli.

Misericordiæ Domini quia Thren. 3. non sum consumptus : quia non desecerunt miserationes ejus novæ diluculo.

Ecce Deus falvator meus: Ifai. 127 fiducialiter agam & non ti-

mebo.

Pars mea Dominus, dixit Thren. 3) anima mea: propterea expe-& abo eum.

Justum adjutorium meum Pfal. 7.

à Domino, qui facit salvos rectos corde.

Apud Dominum gressus Pfal. 36. hominis justi dirigetur, & viam ejus volet.

Cùm ceciderit, non colli-

detur: quia Dominus supponit manum suam.

Junior fui: etenim senui, & non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Non confunderur in tempore malo, & in diebus fa-

mis saturabitur.

Pf. 144. Misericors & miserator Dominus, patiens & multum misericors.

Mich. 7. Non immittet ultrà furorem suum: quoniam volens misericordiam est.

Revertetur, & miserebitur nostri: deponet iniquitates nostras, & projiciet in profundum maris omnia peccata nostra.

Nahu. 1. Bonus Dominus, & confortans in die tribulationis, Theologus. 61

& sciens sperantes in se.

Inite confilium, & dissipa- Isai. 8. bitur: loquimini verbum, & non siet: quia nobiscum Deus.

Dominus dissipat consilia Ps. 1442 gentium: reprobat cogitationes populorum, & consilia principum.

Factus est fortitudo paue 15ai. 250 peri, fortitudo egeno in tribulatione sua, spes à turbi-

ne, umbraculum ab æstu.

Allevat omnes qui cor- Pf. 144. ruunt, & erigit omnes elifos.

Dat lasso virtutem: & ei Ifi. 4. cui non est, fortitudinem & robur multiplicat.

Dominus mortificat & vi- 1. Reg. 2. vificat, deducit ad inferos &

reducit.

Dominus pauperem facit

& ditat: humiliat & sublevat.

Calamum quassatum non conterit, & linum fumigans non extinguit.

Pfal. 33. Juxta est Dominus iis qui tribulato sunt corde, & hu-

miles spiritu salvabit.

Fsal.44. Voluntatem timentium se faciet, & deprecationem eorum exaudiet: & salvos faciet eos.

Pfal. 26. Expecta Dominum: viriliter age, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum:

Habac.2. Si moram fecerit, expecta illum: quia veniens veniet & non tardabit.

ram tuam, & ipse te enutriet: non dabit in æternum fluctuationem justo.

THEOLOGUS. 63

Non relinquet Dominus Pf. 124; virgam peccatorum super sortem justorum, ut non extendant justi ad iniquitatem manus suas.

Neque est abbreviata ma- 1sai. 59: nus Domini, ut salvare nequeat: neque gravata est auris ejus, ut non exaudiat.

Siabjecit, & miserebitur: Thren. 3x secundum multitudinem mi-

sericordiarum suarum.

Non perdet justum cum Gen. 18. impio: & apud eum melior Fob. 17. Eccle. 16. erit unus timens ipsum qua mille impii.

Dominus judex noster: 1fai. 33.
Dominus legiser noster, Dominus rex noster, ipse salvabit nos.

Non privabit bonis eos qui Pfal. 83, ambulant in innocentia. Do-

64 Comes mine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Ps. 118. Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam justifica-

tiones tuas.

Pfal. 50. Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: tu es qui restitues hereditatem meam mihi.

robur meum, & refugium meum in die tribulationis.

Pfal. 30. Deus meus es tu: in mani-

bus tuis sortes meæ.

Pfal. 22. Et si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala: quoniam tu mecum es.

Pfal. 31. In te, Domine, speravi, non confundar in æternum.

Pfal. 26. Credo videre bona Domini in terra viventium,

CHARI-

李宗宋宋宋宋宋宗: 李宗宋宋宋宋宋宋宋

CHARITAS.

LEX DEI.

TABULA I.

O N erunt tibi dii a- Exod. 29. lieni præter me. Non facies tibi ido-

Sulp. lib. 11. hifter. Cac.

Non sumes nomen Dei tui in vanum.

Sabbato nullum opus facies.

II

Honorifica patrem tuum & matrem tuam.

Non occides.

Non mæchaberis.

Non furtum facies.

Non falsum testimonium di-

F

ces adversús proximum tuum.

Non concupifces quidquam proximi tui.

Mith. 6. Indicabo tibi, ô homo, quid fit bonum, & quid Dominus requirat à te: utique facere judicium, & diligere misericordiam, & solicitum ambulare cum Deo tuo.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua: hoc est maximum & primum mandatum.

Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum sicut te ipsum.

In iis duobus mandatis u-

niversa lex pendet & prophetæ.

Marc. 12. Majus horum, aliud man-

THEOLOGUS. 67 datum non est.

Quærite primum regnum Match.6. Dei & justitiam ejus, & hac

omnia adjicientur vobis.

Diligite invicem. Præce- 70an. 13. ptum Domini est, quod si 1. Foan. solum fiat, sufficit. Hier. in cap.6. ad

Finis præcepti, Charitas: sine qua nihil est homo.

1. Tim.I.

1. (or. 17. Omnia quæcunque vultis Matth.7. Lisc. 6. ut faciant vobis homines, & Tob. 4. vos facite illis. Hæc est enim

lex & prophetæ.

Eâdem quippe mensurâ, Marc. 4. quamensi fueritis, remetietur vobis, & adjicietur vobis.

Non facietis singuli quod Deut.17. vobis rectum videtur : sed quod præcepit tibi Dominus, hoc tantum facito Domino: nec addas quicquam aut minuas.

Fij

ejus observa: hoc est enim omnis homo.

num: inquire pacem, & perfequere eam.

Deut.16. Juste quod justum est, per-

sequaris.

Memento novissimorum: abstine te à lite.

Non facias mala, ut veniant bona.

Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ.

Sapientes estote in bono, & simplices in malo.

Semel locutus est Deus:

Job. 11. duo hæc audivi: Quia potestas Dei est, & tibi, Domine,
misericordia: quia tu reddes
unicuique juxta opera sua.

THEOLOGUS. 69 Domine, jube quod vis: da Aug. quod jubes.

Da velle, da posse, da fa-s. Pan-

cere, da perficere.

Domine, noverim te, no- Aug. verim me.

Tibi, Domine, benedictio, laus, honor, virtus, gloria, & magnificentia, imperium & potestas in sæcula sæculorum. Amen.

Eccaviin calum, & co- Ephrom; ram te, Domine Deus omnipotens, nec jam sum dignus qui dicar Filius tuus, aut qui oculos in cælum adtollam præ multitudine peccatorum meorum: aut labiis meis impuris invocem gloriosum nomen tuum. Nam me & cælo & terra indignű

70 COMES reddidi: quandoquidem te, mitissime Domine, ad iracundiam provocavi. Obsecro, Domine, obsecro ne me rejicias à facie tua, neve à me recedas longiùs, ne peream miser. Nisi enim gratia tua me protegat, periero, & tamquam pulvis ero ante faciem venti, ac propè in nihilum redigar. Nullus mihi lætus illuxit dies, ex quo viam tuam deserui: & si quis fortè jucundior aliis visus est, is mihi omnium longè acerbissimus fuit. Verum gratia tua confisus spero te mihi robur ac vires largiturum, quo saluti meæ consulam. Et nunc supplex ad te confugio, & quæso ut me à justitiæ tuæ semita procul

THEOLOGUS. aberrantem in viam reducas. Ostende in me misericordiæ tuæ magnitudinem, quam olim in filium prodigu ostendisti. Ego gratiæ tuæ divitias profundens ac perdens, vitam meam coinquinavi. Miserere mei Deus, & ne memineris iniquitatum mearum. Miserere, inquam, mei, ut peccatricis, ut latronis & publicani misertus es. Illi cum versarentur inter homines, ab omnibus ut perditi ac desperati rejiciebantur. Tu illos suscipiens, Paradisi incolas reddidisti. Suscipe igitur & pænitentiam meam inutilis servi tui : quoniam apud omnes despectus sum & perditus ac desperatus. Venisti siquidem, Domine,

COMES 72 non ut justos, sed ut peccatores ad pœnitentiam vocares. Tibi gloria, tibi honor, tibi laus in sæcula sæculorum. Amen.

E Xaudi, Domine, clamo-rem meű, & suscipe verba deprecationis meæ, quæ ego peccator timore perculsus loquor. Domine clemens & mitis atque misericors, ne tractes me prout meritus sum cunctis operibus meis: nec memineris iniquitatum mearum, quibus gratiam tuam irritavi. Tantum mihi spatium concede, clementissime Domine & humani generis amantissime, ut resipiscam & pœnitentiam agam. Gratia tua quæ pertulit adolescentiæ

THEOLOGUS. 73 lescentiæ meæ iniquitates, ferat & delicta senectutis meæ. Memini, benignissime Domine, jus jurandum tuum, quod per temetipsum jurasti, dicens: Vivo ego, quia nolo mortem peccatoris & impii, sed magis ut convertatur ab iniquitatibus suis, & vivat. Clementissime Domine, pro tuis miserationibus juralti, nolle te mortem peccatoris, fed magis ut converteretur & viveret. Ignosce igitur, Domine, qui idem semper es, mihi peccatori, qui adjuro te per viscera misericordiæ tuæ, ut mihi sis placatus & propitius. Miserere mei Domine, & noli supplicis preces obtestationemque aspernari. Tu Domine, qui

G

74 COMES

solus hominum corda scrutaris & renes, ac nostras cogitationes perspicis, satis nosti me acerbo animi dolore compulsum, hæc ausum esse loqui in conspectu tuo. Respice, Salvator, fontes lacrymarum mearum, & contritionem ac suspiria indigne animæ meæ. Adveniat misericordia tua & protegat me, antequam terribili judicio tuo imparatus & fœdus deprehendar. Gratia tua exiguum mihi tempus veræ pænitentiæ largitur. Nequit ea, mitissime Domine, peccatorem despicere lacrymantem: ignoscit omni animæ, quæ supplex ad te consugit, & peccatorum quæ commisit, veniam petit. Doce me DoTHEOLOGUS. 75 mine, & duc per viam vitæ, ut salvus siam.

Terne Deus, Pater cæ-lestis, Deus misericordiæ, respice benignis oculis & propitio vultu ad Ecclesiam tuam, & illam spiritu tuo guberna ac rege, hoc præsertim durissimo & periculosissimo ipsius tempore, quo & fides jacere, & refrigescere caritas in dies cernitur. Ignosce, ô clementissime Deus, erratis stultitiæ & levitatis: compesce improbitatem ac malitiam. Fac, quæsumus, te concordibus animis & consentiente studio obedientiæ rectè colamus,& regenerati tuo beneficio participesque facti justi-

tiæ æternæ, in hujus vitæ spatio annitamur & contendamus producere fructus dignos: ut te perpetuò celebremus ac glorificemus venerantes per unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum, cum quo in unitate sancti Spiritûs vivis & regnas unus, verus, solus, justus, sanctus, fortis, omnipotens, immortalis, misericors Deus. Tuum est regnum, potentia, laus, gloria, honor, victoria sempiterna. Amen,

Gregor. Naziāz PEccavimus, iniquè egimus, impietatem fecimus: quoniam obliti sumus mandatorum tuorum: & post cogitationes cordis nostri

Theologus. 77 pessum ambulavimus, nec dignè ingressi sumus vocatione quâ vocasti nos per Evangelium Christi tui. Nec competenter sanctas ejus suscepimus passiones: nec pro merito humiliationem ejus accepimus : sed facti sumus opprobrium dilecto tuo. Sacerdos & populus mente excidimus, in unum omnes declinavimus: simul inutiles facti sumus: non est qui faciat judicium & justitiam: non est usque ad unum. Excludimus misericordias tuas, clementiam tuam à nobis,& viscera miserationum tuarum propter malitiam noftram, & nequitiam pessimæ nostræ adinventionis avertimus. Tu nobiscum, Domi-

G iij

ne, habuisti voluntatem & misericordiam, sed nos iniquitatem. Tu patiens & multæ misericordiæ: sed nos duri & multis flagellis digni. Cognoscimus bonitatem tuam, licèt increduli simus. Secundúm ea quæ peccavimus, parum adhuc castigati sumus. Tu terribilis es, & quis resister tibi? Tremor comprehendat ad te montes, & magnitudini brachii tui quis obsistet? Si resolvas cataractas cæli, quis eas concludet? Leve est in oculis tuis pauperem & divitem facere: vivificare, & morti tradere: percutere & fanare, quoniam hoc ipsum quod vis, opus perfectum est. Tu iratus es, & peccavimus, ait

THEOLOGUS. quidam veterum supplicantium tibi. Nos autem, jam è contrario tempus est dicere: Nos peccavimus, & tu iratus es. Proptereà effecti sumus opprobrium vicinis nostris, avertisti faciem tuam à nobis, & repletus est vultus noster ignominià: sed parce Domine, propitiare Domine: non tradas nos in finem propter iniquitates nostras, neque exemplum nos facias ad correptionem cæterorum. Magis, Domine, aliorum nos suppliciis corrige & emenda. Illarum dicimus gentium, quæ non cognoverunt nomen tuum, & potentiæ tuæ non sunt subjectæ. Nos autem populus tuus, & virga hereditatis tuæ, & oves pas-

G iiij

cuæ tuæ. Proptereà corripe nos Domine, veruntamen in misericordia, & non in ira, uti non exiguos facias nos, Domine, præter omnes qui habitant terram.

Parce Domine, parce populo tuo, & non des in opprobrium hereditatem tuam: quia tantum ampliùs habemus tribulationis, quantum & honoris.

Omine Deus clementissime, auxiliari nobis dignare. Tu enim scis quid nobis expediat, fac nobiscum secundum misericordiam tuam. Deus, quomodo vis, & sicut tibi placet, ita fiat. THEOLOGUS. 81

Deus omnium rex, qui nos Honi elegisti populum tibi, & col-folepa. locasti nomen tuum inter nos, placitum sit in conspectu tuo, ut plantes etiam inter nos amicitiam ac fraternitatem, auferasque quod sine causa est, odium de medio nostri, ne prævaleant hi in illos: neque illos contra hos petentes exaudias, neque hos contra illos orantes: qui omnes sunt servi tui filisque sederis.

ORATIONES & Preces pro Rege.

Deus patrum nostro-sap. 5.
rum, & Domine misericordiæ, qui fecisti omnia
verbo tuo, & sapientia tua

Ut disponat orbem terrarum in æquitate & justitia,& in directione cordis judicet.

Da regi nostro sedium tuarum assistricem sapientiam, & noli eum reprobare à pueris tuis.

Tu elegisti eum regem populo tuo, & judicem filiorum tuorum & siliarum.

Et tecum sapientia tua, quæ & assuration quum orbem terrarum faceres, & sciebat quid esset placitum oculis tuis, & quid directum in præceptis tuis.

Mitte illam de cælis sanctis tuis, à sede magnitudinis THEOLOGUS. 83 tuæ, ut cum illo sit, & cum illo laboret, ut sciat quid acceptum sit apud te.

Scit enim illa omnia, & intelligit: & deducet eum in operibus suis sobriè, & custodiet eum in sua potentia,

Et erunt accepta opera ejus, & disponet populum tuum juste: & erit dignus se-

dis patrum suorum.

Quis enim hominum poterit scire consilium Dei? aut quis poterit cogitare quid velit Deus?

Cogitationes enim mortalium timidæ, & incertæ

providentiæ nostræ.

Corpus enim quod corrumpitur, aggravat animam: & terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitante. Et difficile æstimamus quæ in terra sunt, & quæ in prospectu sunt invenimus cum labore.

Quæ autem in cælis, quis

investigabit?

Sensum verò tuum quis sciet, nisi tu dederis sapientiam, & miseris Spiritum sanctum tuum de altissimis: & si correctæ sint semitæ eorum qui sunt in terra, & quæ tibi placent, didicerint homines?

Nam per sapientiam sanati sunt quicunque placuerunt tibi Domine, à principio

cipio.

tuo sapientiam & intelligentiam: ut ingrediatur & egrediatur coram populo tuo.

THEOLOGUS. 85

Da ei cor docile, ut popu- 3. Reg.3. lum tuum judicare possiit; & discernere inter bonum & malum.

Deus judicium tuum regi Psal. 714 da, & justitiam tuam filio regis.

Judicare populum in justitia, & pauperes in judicio.

Suscipiant montes pacem populo, & colles justitiam.

Judicet pauperes populi, & falvos faciat filios paupe-rum; & humiliet calumnia-torem.

Oriatur in diebus ejus justitia, & abundantia pacis, donec auferatur Luna.

Liberet pauperem à potente: & pauperem cui non est adjutor.

Parcat pauperi & inopi,

86 COMES & animas pauperum falvas faciat.

Ex usuris & iniquitate redimat animas eorum, & honorabile sit nomen eorum coram illo.

Pfico. Perambulet in innocentia cordis sui, in medio domus suæ.

Non proponat ante oculos suos rem injustam: facientes prævaricationes odio habeat.

Non adhæreat ei cor pravum: declinantem à se malignum non cognoscat.

Detrahentem secretò proximo suo, hunc persequatur.

Superbo oculo & insatiabili corde, cum hoc non edat.

Oculi ejus ad fideles terræ, ut sedeant cum eo: ambuTHEOLOGUS. 87 lans in via recta, hic ei ministret.

Non habitet in medio domus ejus qui facit superbiam: qui loquitur iniqua non dirigat in conspectu oculorum ejus.

In matutino interficiat peccatores terræ, ut disperdat de civitate operantes ini-

quitatem.

Faciat judicium & justi-Jere. 22. tiam, & liberet vi oppressum de manu calumniatoris.

Advenam & pupillum & viduam non contriftet, neque opprimat inique: & fanguinem innocentem ne effundat.

Abominabiles sint ei qui Prov.16. agunt impiè, & justitià ejus sirmetur solium.

Voluntas ejus labia justa: qui recta loquitur, diligatur.

Misericordia & veritas custodiant eum, & roboretur clementia thronus ejus.

Frov. 20. Sedens in folio judicii diffipet omne malŭ intuitu fuo: & justitia fua erigat terram.

Pfal. 98. Honor regis judicium diligat: justitia ante eŭ ambulet, & ponat in via gressus ejus.

Pfal. 84. Misericordia & veritas obvient sibi, justitia & pax osculentur se.

Pfal.131. Propter David fervum tuum, non avertas faciem Christi tui.

Pfal. 79. Frat manus tua super virum dexteræ tuæ, & super silium hominis quem confirmasti tibi.

Pfal. 2. Serviat tibi, Domine, in timore:

THEOLOGUS. 89 timore: & exultet tibi cum tremore.

Apprehendat disciplinam, nequando tu irascaris, & pereat de via justa.

Qui das salutem regibus, Pf. 143. qui re lemisti David servum

tuum de gladio maligno.

Domine, salvum fac Re- Pfal. 19, gem, & exaudi nos in die qua invocaverimus te.

Eus qui fideles tuos ad Exp.cod. hoc corripis ut emendes, populum tuum quæsumus ne despicias supplicantem, ut tuæ virtutis auxilio omni hostilitate depulsa, & securitas patriæ lætetur, & catholica semper exultet Ecclesia. Per, &c.

V V OWEN FREE L

Populi tui, quæsumus omnipotens Deus, propitiare peccatis, & totius hostilitatis à nobis errores averte, ut regni Francorum nominis secura libertas in tua devotione semper exultet, & ab hostium nos desende formidine: ut omni perturbatione submotà, liberis tibi mentibus serviamus.

Mnipotens sempiterne Deus, qui regnis omnibus æterno dominaris imperio, inclina ad preces humilitatis nostræ aures misericordiæ tuæ; & Francorum regni adesto principibus, ut tua tranquillitate clementes, tua semper sint virtute victores.

Mnipotens & misericors Deus, cujus regnum est omnium sæculorum, supplicationes nostras
clementer exaudi, & Francorum regni tibi subditum
protege principatum, ut in
tua virtute sidentes & tibi
placeant, & super omnia
regna præcellant.

Mnipotens sempiterne Deus, in cujus arbitrio regnorum omnium jura consistunt, protege regni Francorum nominis ubique rectores, ut corum votiva prosperitas, pax tuorum possit esse populorum.

Ad Missa sacrificium.

Sauper oSacrificium, Domine,
de, ut ab omni nos exuat
bellorum nequitia, & in tuæ
protectionis fecuritate conftituat: ut & à nostris mundemur occultis, & ab inimicorum liberemur insidiis.
Suscipe propitius hostias,
quibus & te placari voluisti;
nobis salutem potenti pietate restitue. Per, &c.

Conte-flata five D. Agnoscimus enim Domine Deus noster, agnoscimus sicut prophetica dudum voce testatus es * expectantium merita
pertinere, ut servorum tuo-

THEOLOGUS. rum labore quæsita sub conspectu nostro manibus deripiantur alienis: & quæ desudantibus famulis nasci tribuis, ab hostibus patiaris adsumi: totóque corde prostrati supplices exoramus, ut & præteritorum concedas veniam delictorum, & Francorum regni nominis inimicos virtute tuæ comprimas majestatis; quia tunc defensionem tuam non diffidimus adfuturam, cum à nobis ea quibus offendimur, dignanter expuleris, ut populus tuus fidei integritate lætetur, & temporum tranquillitate semper exultet.

Per quem majestatem.

Hancigitur oblationem fervitutis nostræ, quam tibi offerimus pro salute & incolumitate vel statu regni Francorum, pro quibus, Domine omnipotens Deus, tibi supplices sundimus preces, te in omnibus ducem, te in omnibus viis suis protectorem mereatur habere: Quæsumus, Domine, ut placatus suspicias.

Post Co mun. PRotege, Domine, famulos tuos subsidiis pacis & corporis, & spiritualibus enutriens alimentis, à cunctis hostibus redde securos. Fidelem populum tuum, quæsumus, ita potentiæ tuæmuniat invicta defensio, ut pio semper tibi devotus affectu, & abinfestis liberetur inimicis, & in tua jugiter gratia perseveret. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Ramus te, Domine, pro imperio, ut filius patri in eo, sicut æquum est, succedat, & ut id ipsum imperium cunctis populis sub ditioné principis nostri confluentibus, augmentum capiat & incrementum, ut quietam & tranquillam vitam agamus, & imperata omnia non gravatè exequamur.

Last. Firm. Ustodi quæsumus, Domine, Imperatorem nostrum, quem rerum esse custodem voluisti, & voluntatem ejus inspira qua semper in amore nominis tui perseveret, quod omnibus sit salutare, & ipsi ad felicitatem, & cœteris ad quietem.

Enset.

TE solum scimus, Domine, te regem novimus, re adjutorem invocamus: per te victorias reportamus: per te hostibus potentiores evadimus. Tibi nos eorum quibus fruimur, bonorum debere gratiam agnoscimus: teque suturorum etiam largitorem fore speramus. Tibi omnes supplicamus, ut Imperatorem

THEOLOGUS. 97
peratorem nostrum filiósque ejus tui amantes quàm diutissimè nobis salvos ac victores conserves.

Uxsumus, omnipotens syn. Are.
Deus, ut serenissimum acreligiosissimum dominum nostrum N. fidei suz conservatione stabilias, prærogatione justitiæ munias, pacem ei locupletem reddas, impensione misericordiæ tuæ fulcias, virium fortitudine robores, commissa ipsi regni gubernacula discreto moderamine tenere concedas: ut commissos sibi populos benignè regat, æquè disponat, & jure pietatis modificet.

Alcuin. Synodi temp. Mnipotens sempiterne Deus, qui famulum tuum N. regni fastigio dignatus es sublimare, tribue quæsumus, ut ita in præsenti collecta multitudine cunctorum in commune salutem disponat, quatenus à tuæ veritatis tramite non recedat.

Collecta ex Sacr. Uxsumus omnipotens Deus, ut famulus tuus N.qui tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus & vitiorum monstra devitare, & ad te, qui via, veritas & vita es, gratiosus valeat pervenire.

Deus regnorum omnium & maxime Christiani protector Imperii, da servo tuo regi nostro N. triumphum virtutis tuæ scienter explere, ut qui tua constitutione princeps est, tuo semper munere sit potens.

Eus qui ad prædican-dum æterni regis Evangelium, Romanum Imperium præparasti, prætende famulo tuo Regi nostro arma cælestia, ut pax Ecclesiarum nullà turbetur tempestate bellorum.

Eus in cujus manu corda sunt regum, inclina ad preces humilitatis nostræ aures misericordiæ tuæ, & principibus nostris famulis tuis regimen tuæ adpone sapientie, ut haustis de tuo fonte consiliis & tibi placeant, & super omnia præcellant.

Domine qui jussisti, ut S. Aug. Ench. etiam pro regibus qui 103. Conf. 10. putari poterant fastu & suc. 36. de perbià seculari à fidei chris-Civit. Dei. s. c. tianæ humilitate abhorrere, 12.13.14. 18. 21. preces ab Ecclesia tua tibi 24. in Pfal. 32. offerrentur: quia bonum 6 51. de 7rin. 13. judicasti, ut orationibus hue. 13. de milium dignareris salutem Civit. Dei. 20. præstare sublimium, exaudi ep. 5. nos pro Christianissimo Rege nostro Ludovico famulo tuo, ut tibi regi regum serviat, non solum quia homo

est, vivendo fideliter, sed

THEOLOGUS. 101 ctiam quia rex est, ea faciendo, ad serviendum tibi, quæ non possunt facere nisi reges; tu Domine qui solus sine typho dominaris, quia solus verus Dominus es, qui non habes Dominum, prævenieum in benedictionibus dulcedinis, ut verè & perfestè sciat, fastum regium disciplinam esse regentis & benevolentiam consulentis, non superbiam dominantis: ut non humana tantum alatur gloria, sed ut te datorem veræ gloriæ timeat, te diligat, te colat, & in ejus verè regio & fideli animo ipfe amor humanæ laudis erubefcat, & cedat amori veritatis. Da illi christianos & invisibiles oculos, quibus amet

quod amandum est: quibus non turpes libidines, sed invisibilem pulchritudinem tuam, & virtutum regiarum, quas donas, fulgentissimum decorem unice depereat, quibus tanto sit ei luxuria castigatior, quanto posset esse liberior, malitque cupidita= tibus pravis, quam quibuslibet gentibus imperare. Da illi interiores oculos, quibus justitiam diligat, & juste imperet, quia remota justitia, nihil sunt regna nisi magna latrocinia: & quibus clementiam toto corde teneat & amplectatur, tardius vindicans, & facile ignoscens: quia judicas sine misericor-dia eos qui non faciunt misericordiam. Excita in eo

THEOLOGUS. 103 Domine sanctum illum christianissimorum imperatorum animum, qui signum crucis Christi in fronte portaverunt: pretiosius signum quam quælibet gemma diadematis, qui non latius regnandi cupiditate, magis quam benefaciendi charitate flagrabant, qui in robustissimos exercitus magis orando quam feriendo pugnarunt; qui in neminem post victoriam privatas inimicitias valere permiserunt; quique Ecclesia se membrum esse magis, quam in terra regnare gaudebant. Largire illi Domine mitem ac humilem sapientiam tua, ut inter linguas sublimiter honorantium & obsequia ni-

COMES mis humiliter falutantium non extollatur, sed se hominem esse meminerit: ut suam potestatem ad tuum cultum maximè dilatandum majestati tuæ famulam faciat, ut glorietur se potentem esse in bonitate, ut tu Deus, non in malitia, & te regum divinissimum exemplar suscipiat & sequatur, qui etiam infenfissimum gloriæ tuæ adversarium non potentia sed justitia vincis. Accende denique benignissime Deus in ejus corde flammam amoris tui, ut plus amet illud regnum ubi non timet habere consortes; ut tantum toleret terrenum illud quod das & piis, & impiis, & totis præ-

cordiis cupiat felicitatem re-

THEOLOGUS. 105 gni cælestis tui, quam præstas solis piis, utque illam vitam desideret, quæ non degitur sub hoc solo, ubi omnia vanitas, sed sub eo qui fecit hunc solem, & in ea civitate, cujus rex veritas, cujus lex charitas, cujus modus æternitas.

Ad impetrandam gratiam bene orandi.

TEnemus Domine pro- s. Aug.
missum tuum, quis cor- conf. 12.
de Dono
rumpet illud? si Deus pro persc. 23.
nobis, quis contra nos? Pe- 118. con.
tite & accipietis; quærite & c.14. Ep.
tos. in
invenietis; pulsate & aperie- Psal. 65.
tur vobis, omnis enim qui
petit, accipit, & qui quærit
inveniet, & pulsanti aperie-

106 COMES

tur. Promissa tua sunt, & quis falli timeat, cum promittit veritas? Sed tu Domine, cujus munere intelligimus etiam hoc tui muneris esse ut oremus, hoc est petamus, quæramus, atque pulsemus. Ipse nos fac petere quidquid desideramus accipere: ipse nos fac quærere, quem cupimus invenire: Ipse. nos fac pulsare ad quem nitimur pervenire: Effude super nos spirium precum, spiritum orationis, sine quo non est quispiam salubriter oraturus; & spiritum, qui pro nobis interpellat gemitibus inenarrabilibus, quia ut hoc faciamus facit, nobisque interpellandi & gemendi inspirat affectum. Fac itaque,

THEOLOGUS. 107 ut numquam deficiam in oratione, quia quod concesfurus es, & si differs, non aufers, fac ut hoc ipsum tuo beneficio deputem, & cum Propheta tuo cantem benedictus Deus meus qui non amovit deprecationem meam & misericordiam fuam à me; cum enim non à me amotam deprecationem meam, securus ero, quia non est à me amota misericordia tua.

Pro Judice & Magistratu.

DANINE, qui me fecisti Antistitem justitiz, circumfunde purpuram meam sanctitate, adde fascibus authoritatem. Da mihi scien108 COMES

tiam, da bonam conscientiam, ut omne curriculum magistratus mei ubere frugum & æquitate decretorum vigeat. Da mihi adjutrices eas virtutes, quæ adhærent justitiæ. Hujus stationis intelligam hunc esse scopum, ut protegam bonos, emendem malos, tollam depravatos. Hæc mihi sit insita religio ut procedam in tribunali non furens, nec infestus, sed vultu legis, ut æquus, verus, & inadulabilis illud insideam: Me prius in privato probitas nobilitet, quam in foro æquitas prædicet, priufque me vereantur homines, ut emendatum, quam timeant, ut vindicem. Similis sim legum, quæ mutæ do-

THEOLOGUS. 109 cent, tacitæ imperant, inermes coërcent, non atteruntur, non flesti sciunt, non se patiuntur exorari. Cogitem tribunal esse loco editiore, ut è plano aspectari possit frons mea libera, manus clausæ, pedes recti, vestis nitida, index animi candidi. Ibi me sedére non ut abripiar æstu affectuum, sed ut pectore sedato omnia peragam. Ergo, Domine, fac ut mihi ipse indicam patientiam audiendi. Da mihi memoriam, cujus ductu perveniam ad acumen cognoscendi, hinc ad folertiam discutiendi, postremò ad fœlicitatem discriminandi recta à curvis, fanda à nefandis, & jus & injuriam pensitandi æquâ lance. Ab110 COMES

sitomnis feritas, truculentia, impatientia: nihil pronuntiem partibus inauditis nunquam incognita accipiam pro cognitis, obscura proliquidis, dubia pro compertis, objecta pro approbatis. Hic verò, Domine, amove fordes errorum, purga me doctrinà, instrue peritià legum & eruditione reconditione. Nunquam meum tribunal patiar quati ambitu infami: nullis donis, nulla nundinatione in meam rem litem vertam. Ne norim personas, sed jus: Nullis ita quatiar affectuum machinis, ut quidpiam alicui adimam propter invidiam, quod ipsum alii addam propter misericordiam. Secundum illum dem

THEOLOGUS. litem qui causa potior erit, non qui gratiâ. Semper liqueat, imperia legum apud me esse potentiora quàm hominum; sic tamen, ut in omnibus rebus præcipua sit apud me justitiæ æquitatisque, quam stricti juris ratio. Cogitem me esse in templo justitiæ, tuis oculis subje-Etum, tuoque judicio obnoxium; mihique magis quam litigatoribus esse terribilia judicia tua. Illi scilicet sub me disceptant, at ipse te inspectore causas trutino. Prius prohibeam delicta exemplo, quam vetem Edicto, & vindicem pænâ. Non minus sim in protegenda innocentia innocenter pertinax, quàm in sceleribus vestigandis siden-

ter perspicax. Potiores in dubio mihi sint causæ absolvendi, quam occasiones puniendi. Pullulantes cavillationes, inter quas veritas vanescit, promptè resecem. Repullulantes animosè conteram. Virtute irrumpam iniquitates, neque extimescam faciem potentis. Nunquam faveam adulatoribus, iisque qui confingunt, qui moliuntur, qui linguis gestant crimina, ut infontibus pericula facessant, eosque opprimant. Relegem procul à me tot exorabula, tot malas artes. De vita & spiritu hominis nunquam non follicitè, nunnon circumspectè quam pronuntiem: casum discernam à culpa, culpam à dolo:

non

THEOLOGUS, 113 non aliter pæna fequatur quam si delictum anteierit. Severitatem meam boni venerentur, scelerosi & mali reformident. Meum tribunal sit cathedra Justitiæ, schola probitatis, azylum innocentium & scopulus nocentium. Sic statuam, quotquot adsunt, esse testes dictorum edictorum, Decretorum meorum. Hæc pronuntiem vultu blando, in primis tanta æquitate, ut hanc vel imperiti agnoscant, & judicio victi fateantur, & iniqui vereantur. Tanta temperantia me geram ut ne quis à me turbato provocet ad me imperturbatum. Itaque, Domine, cujus est unius irasci, non nostrûm, quod ira tua

COMES 114 est individua comes justitiæ tuæ, & supplicium nostræ nequitiæ, nostra nihil nisi furor, cæcitas, rabies, & amentia tranquilla mihi pectus nè unquam tumescat. Da mihi mentem imperturbatam, fac desinam ab ira, & relinguam furorem. Præsta me inconcussum, nunquam ab hoc monstro mutuer vires, sed à mansuetudine gratiam. Priùs judicem, quam movear: movear non privatis compendiis, sed solo detrimento pietatis, justitia,& reipublicæ, adeo ut irascar nec ideo peccem. Lædenti

reipublicæ, adeo ut irascar rsa. 4. nec ideo peccem. Lædenti me ignoscam, monenti paream, nulla curiositate torquear. Scintillas virtutis, quas tua bonitas immist in pectus

THEOLOGUS. 115 meum, non excitem igne affectuum, sed pietate & perpetuo desiderio justitiæ, ne meas simultates pro magistratu exerceam. Ne tædio vincar jurisdictionis assidux, ne dies judiciarii mihi pereant otio, incuriâ, & negligentià. Non aliud expectem rectæ judicationis pretium, quam conscientiam. Nihil usurpem supra munus meum, nihilinfra. Militum meorum manus præstem innoxias, quale decet esse satellitium justitia. Postremo, Domine, eripe me de contradictionibus populi, & tandem quomodo priusquam inirem magistratum, juravi in loges, ita sit manifesta sides jurijurando. Per Dominum. Kij

Pro Advocato & causarum Pairono.

D'à priscis temporibus advocatio emersit honestissimum officium & pars civilitatis politicæ; da ut eo innocenter utar & prudenter. Intelligam me inventum fubfidio laborantibus, & præmonitui judicantibus, illis me vocem patronam commodare, his me viam, qua ad jus eant, monstrare, me esse opificem justæ defensionis, dum nudo quidquid tegitur involueris controversiarum. Huc ut perveniam, Domine, da mihi judicium rectum, ne quid iniquum in-

THEOLOGUS. sciens tuear, fiamque minister alienæ malignitatis, inscitiæ, avaritiæ. Primum omnium pia advocatione apud te, hoc est votis, precibus-que meis causam ejus agam, qui, nisi tu ei patrocinaris, indefensus jacet. Dein consultus non affectem laudem cito intelligendi, sed bene: malimque quod huc pertinet, censeri ingenio marmoreo, quam cereo. Respondeam non sortito, sed cogitate. Domine, da mihi modestiam, ne fidam meo singulari ingenio, sed libenter conferam cum prudentibus, legumque peritis, ne scilicet ipse unus decipiar, neque iis, quorum res agitur, mea temeritas fraudi sit. Iniquum

K iij

tueri, id turpe incæptu, turpius effectu putem. Potius mihi ipse interdicam advocatione, quam crimina tegam ullo artificio. Præcipuè accurem ne flagitiosos, quorum mens est in jurgiis, lingua in perjuriis, manus in sceleribus, recipiam in meum patrocinium. Cujus negotium tuendum suscepero, huic me non aliter satisfecisse putem, quam si pro eo æque nitar ac pro me. Id vero traham ad meam folicitudinem, alienas utilitates procurans meis laboribus. Huc advocem, si quas dedisti vires industriæ, cui accedant ut adjutrices, solertia forensis, præsidia doctrinæ & decora eloquentia. Domine,

THEOLOGUS. 119 da, ut hæc omnia nitantur limatâ probitate. Hinc me bona fama, omniumque favor ita circundet, ut etsi ad pullatum circulum affero,uti par est, studium patroni, tamen visu continuo judicer meditari bonam causam. Usque eo vitæ, moribus, dictisque meis sit propesides testis locupletissimi & proxima judicii authoritas; adeo ut quidquid incidet in meum patrocinium, id aut justum sit, aut saltem tale ut à me utram in partem inclinaret, internosci non potuerit, in coque appareat non à me peccatum esse malitià & pertinacià sed mihi illusum à verisimili, quod pro vero accipi potuerit etiam ab ocu120 COMES

latissimo. Itaque, Domine, da ut sic foveam negotium anceps, ut non injustum dici possit, nisi demum rejudicata secuta, æquitate & authoritate decreti. Nihil in tali consessu dicam affine vanitati, nihil animo mentiendi, & obnubilandi verum, nihil captiosè & lingua bisulci, nihil scurriliter, nihil ad jactationem meam, omnia reverenter, ac sicuti sistar coram te. Te videlicet præsentem intuemur, quoties judices aspicimus, quorum vulcibus tuæ Majestatis imaginem indidisti. In primis, Domine, da ut litigantium utilitati innectam conscientiam meam, ne diversæ abeant. Inde mihi nascatur affectus

THEOLOGUS. is, qui decet hasce partes, non qui est in stomacho litigatoris, non qui scandat supra tribunal, sed qui se teneat intra cancellos advocationis. Ubi tribunali astitero, ratione certem, non probris, argumentis rerum, non licentia conviciandi, & temeritate maledicendi. Denique non rem clamore peragam, sed pudore & amore meorum clientium nullis futelis quemquam evertam, sed veritate convincam falfum. Denique hoc fit munus meum, ut non audiam legum contortor, sed fidus interpres. Nunquam simulatas iras alieno dolori locem. Ne item sim humilis adorator & adulator judi-

cum, non clientes habeam ludifactui, non prædæ, ne quem semel compulsum in plagas meas non dimittam nisi depilatum. Non sim incommodum fori, sed animosus satelles justitiæ; honorarium accipiam, non ut deformem stipem, aut sicuti venditor beneficii mercedem, sed argumentum mutuæ benevolentiæ. Sic, ut is, cui adfuero, intelligat ad se maximè pertinere, neque efse ingratum, neque videri. Concede & illud Domine, ne mihi crebræ ex advocatione victoria, si eas dederis, inflent animum usque eo ut tenuiores aspernanter ha-beam. Potiùs horum negotia alacriter suscipiam, sus-

THEOLOGUS. 123 cepta fideliter peragam, me constet probitatis augmenta quærere magis, quam incrementa pecuniæ captare: nullius, inquam, coeptæ actionis exitum deseram. Nunquam qui elegi necessitatem standi, criminer jus sedendi, sed perpetuò tribunal venerer. Neque in hoc rerum alienarum procuratione consenescam, sed aliquando me mihi seponam ad contemplatum bonitatis in me tuæ. Domine subveni supplici tuo. Et quantò tu es ignoscentior, da ut mihi in tua misericordia plus sit præsidii. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuu: Qui tecum vivit & regnat in unitate, &c.

Ad obtinendum à Deo in omni conditione sincera humilitatis sensum.

S. Profper.Epift. ad Demetriadem.

OMINE, qui nosti, quia prima humilitatis ratio in communis vitæ verfatur officiis, quibus & divina clementia conciliatur, & societas humana connectitur, da Ecclesiæ tuæ, ut ad roboranda inter fideles tuos dilectionem, secundum doctrinam Apostoli tui invice se homines honore præveniant, & alteri alterum superiorem existimantes, ament servire subjecti, & nesciant tumere prælati: ut pauper divitem non sibi dubitet anteferre, & dives pauperem sibi gau-

THEO LOGUS. 125 deat æquare : ut sublimes non superbiant de claritate prosapiæ, & pauperes non extollantur de communione naturæ: ut non plus tribuatur magnis opibus, quam bonis moribus; Nec major ducatur phalerata iniquorum potentia, quàm rectorum inhonora justitia. Sed da etiam Domine per uberiorem gratiam tuam, ut ab æquo & modesto jure concordiæ, in quo nullum de gradu superiori certamen, nec fœlicitas aut inflat propria, aut urit aliena, proficiamus ad illam humilitatis fortitudinem, quæ & se extra omnem constituit dignitatem, & mavult apta esse injuriis accipiendis quàm idonea repellendis.

Preces ante Confessionem.

OMINE omnipotens, Deus patrum nostrorum, & seminis eorum justi, qui fecisti calum & terram cum omni ornatu eorum, qui ligasti mare verbo præcepti tui; qui conclussti abyssum, & oblignasti eam terribili & illustri nomine tuo: quem omnia horrent & tremunt à vultu virtutis tuæ: quia importabilis est magnificentia gloriæ tuæ, & insustentabilis ira comminationis tuæ super peccatores; immensa verò & impervestigabilis misericordia promissionis tuæ: Quoniam tues Dominus altissimus, benignus, longani-

THEOLOGUS. 127 mis, & multum misericors, & pœnitens super malitia hominum. Tu Domine, fecundum multitudinem bonitatis tuæ, promisisti pænitentiam & remissionem iis qui peccaverunt tibi:& multitudine miserationum tuarum decrevisti pœnitentiam peccatoribus in salutem. Tu igitur Domine Deus justorum, non posuisti pænitentiam justis qui tibi non peccaverunt: sed posuisti pænitentiam super me peccatore: quoniam peccavi super numerum arenæ maris: multiplicatæ funt iniquitates meæ: Domine, multiplicatæ sunt iniquitates meæ, & non sum dignus qui defixis oculis intuear altitudinem

L iiij

cæli, præ multitudine iniquitatum mearum: incurvatus sum multo vinculo, ut non possim attollere caput meum; & non est relaxatio mihi: quia excitavi iracundiam tuam, & malum coram te feci: ut qui non fecerim voluntatem tuam, & mandata tua non custodierim, & multiplicaverim offensiones. Et nunc flecto genu cordis mei, precans à te bonitatem. Peccavi Domine, peccavi, & iniquitates meas ego cognosco. Quare peto rogans te, remitte mihi Domine, remitte mihi: & ne simul perdas me cum iniquitatibus meis, neque in æternum iratus, reserves mala mihi, neque damnes me in intima

THEOLOGUS. 129
terræ loca, quia tu es Deus,
Deus, inquam, pœnitentium: & in me ostendes omnem bonitatem tuam, quando indignum salvabis me secundum magnam misericordiam tuam, & laudabo te
semper omnibus diebus vitæ
meæ: quoniam te laudat omnis potentia cælorum, & tibi
est gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Ut vita mutetur in melius & digni fiant pænitentiæ fructus.

SI dixerismihi ô Jesu, di- s. Bern.
Smittuntur tibi peccata ser in Cant.
tua, nisi ego peccare desiero,
quid proderit? Exui tunicam
meam, si reinduero eam,
quid profeci? si rursus pedes

meos quos laveram, inquinavero, numquid aliquid lavisse videbit? qui autem dedisti voluntatem pænitendi, opus est, ut addas Domine & continendi virtutem, ne iterem pœnitenda, faciamque novissima mea pejora prioribus; Non sum omnino contentus priori gratia, quâ jam malorum sum pænitens, nisi & secundam accepero, ut videlicet dignos faciam pœnitentiæ fructus, & deinceps non revertar ad vomitum. Hoc ergo restat mihi prius petendum & accipiendu à te, Domine, quam præsumam altiora & sacratiora contingere. Nolo repente fieri summus, paulatim proficere volo, quantum dif-

THEOLOGUS. plicet tibi imprudentia peccatoris, tantum pœnitentis verecundia placet. Longus saltus & arduus est de pede ad os, sed nec accessus conveniens; quid enim recenti adhuc respersus pulvere, ora tua facra contingam? Heri de luto tractus, hodie vultui gloriæ tuæ præsentabor? per manum mihi transitus sit, illa prius me tergat ; illa me erigat dando mihi decorem pænitentiæ, & dignos pænitentiæ fructus, quæ sunt opera pietatis, hæc me de stercore crigent in spem audendi potiora; sane accipiendo donum osculabor manú tuam, hoc est non mihi, sed nomini tuo dabo gloriam, dabo femel & dabo iterum, tum

132 COMES
pro donatis criminibus, tuni
pro collatis virtutibus.

D. Aug. prec. in Hippon. obsid.

Nte oculos tuos, Domine, culpas nostras ferimus, & plagas quas accepimus, conferimus: minus est quod patimur, majus est quod meremur. Peccati pœnam sentimus, peccati pertinaciam non vitamus: In flagellis tuis infirmitas nostra vertitur, & iniquitas non mutatur; mensægra torquetur,& cervix dura non flectitur; vita in dolore suspirat, & in opere non se emendar. Si expectas, non corripimur; si vindicas, non duramus. Confitemur in correptione, quod egimus: obliviscimur post visitationem, quod fleviTHEOLOGUS. 135
mus. Si extenderis manum,
facienda promittimus; si suspenderis gladium, promissa
non solvimus: si ferias, clamamus ut parcas: si peperceris, iterum provocamus ut
ferias. Habes Domine, consitentes reos: novimus quòd
nissi tu dimittas, rectè nos
perimus. Præsta pater omnipotens Deus, sine merito
quod rogamus, qui fecisti ex
nihilo qui te rogarent,

Divi Augustini Oratio ante sacram Communionem.

VOLUISTI Domine Sermen.

Jesu, à duobus Disci-Temp.

pulis tuis agnosci infractione de Verbis

panis, ut nos securi essemus, Domini.

Ser. 74
panem frangentes, & te Do- de Temp.

134 COMES

de Verb.
Ap. in
Pfal. 98.
& 21.
Serm. 15.
de Verbis
Apostoli.

minum agnoscentes. Noluisti enim ibi agnosci nisi propter nos, qui non te visuri cramus in carne, & tamen manducaturi eramus tuam carnem. Ita Domine, quicumque non inaniter Christiani vocamur, quicumque Ecclesiam non sine causa ingredimur, quicumque verbum tuum cum timore & spe audimus, consolatur nos fractio panis tui, & absentia tua non est absentia: quia si habeamus sidem & nobiscum tu es, quem non videmus. Sed da mihi, Domine, ut corpus tuum non premam cum turbis, sed tanquam cum paucis. Tangit enim te fides paucorum, premit te caro multorum. To-

THEOLOGUS. leras prementes, sed quæris tangentes. Veni, Domine, non solum in corpus, sed in cor meum, non enim esset magna fœlicitas si tu in domum meam intrares, non in pectus, sicut quondam in domo Pharifæi superbi recubuisti, cùm non esses in corde ejus. Fateor me indignum esse ut etiam intres sub tectum meum. Verba habeo humilis Centurionis, sed da mihi ejus humilitatem, qui dicendo se indignum præstiterit dignum, non in cujus parietes, sed in cujus cor, Christe, intrares, atque ejus spiritalem domum absens corpore, præsens Majestate sanares. Qui quanto humilior fuit, tanto capacior factus est, tanto plenior: quia

colles aquam repellunt, valles implentur. Sed adde mihi Domine, qui etsi peccator divina tamen præcepti tui authoritate firmatus accedere audeoad Sacramentum altaris tui, ut manducas carnem tuam, vitam habeã in meipfo, non folum Centurionis humilitatem, sed Zachæisidem, qui te & domo suscepit & animo. Sit sanctum corpus tuum vita mea, Deus meus:manducando vitam, habeam vitã, & ut mihi vita sis præsta per misericordiam tuam ut quod in sacrameto visibiliter sumo, in ipsa veritate spiritaliter comedam. Jam ad te accedo, Domine, & pronus adoro scabellum pedum tuorum, quoniam

THEOLOGUS. 137 niam sanctum est; adoro carnem tuam in qua hic ambulasti; quam ipse nobis manducandam ad salutem dedisti; quam nemo manducat, nisi priùs adoraverit & quam non folum non peccamus adorando, sed peccamus non adorando. Verum non te solum adorem, Domine, sicut divites terræ, qui manducantes corpus humilitatis Domini sui, adorant quidem, sed non sicut pauperes saturantur usque ad imitationem. Sim inter humiles, Domine, & contemptores fæculi, qui & ado--rant, & edunt, & faturantur, quia & imitantur. Veni Domine, recipiam te hofpitem, & non sis hospes quasi transeuntibus: non enim habes dare discedendo. Veni, habita in me, & dabis: non me deseras, non inde migres: teneam te omnino, Deus meus, posside me.

Alia Magni Basilii.

Douine Jesu Christe, Deus noster, sons & vitæ & im mortalitatis; totius aspectabilis & inaspectabilis creaturæ opisex, qui patris principio carentis silius es coæternus & una principio carens: qui ob excessum bonitatis in ultimis diebus carnem gestasti, & crucifixus es, & immolatus pro nobis ingratis & vecordibus, ac progratis & vecordibus, ac pro-

THEOLOGUS. 139 prio sanguine reparasti naturam nostram à peccato corruptam, ipse immortalis rex: accipe etiam mei peccatoris pænitentiam, & inclina mihi aurem tuam, & exaudi verba mea: peccavi enim, Domine, peccavi in cœlum & coram te, & non fum dignus qui intuear in altitudinem gloriæ tuæ: etenim irritavi bonitatem tuam mandatis tuis violatis, & jussis tuis non observatis. Sed tu, Domine, patiens es & longanimis, & multæ misericordiæ, non permisisti ut unà cum iniquitatibus meis perirem, dum meam utique conversionem expectas. Tu enim benignissime dixisti per prophetam tuum; Nolo planè

M ij

mortem peccatoris, quin malo ipsum converti & vivere. Nam minimè vis Domine figmentum manuum tuarum perire: neque beneplacitum tuum est in interitu hominum, sed vis omnes salvos fieri, & ad veritatis notitiam venire : idcirco ego, licèt indignus sim qui cælo, terra & hac ipfa temporaria vita fruar, cum totum me peccato subjecerim, & voluptatibus inservierim, atque imaginem tuam inutilem effecerim: Verum cum opus & figmentum tuum fuerim, de salute mea infelix non despero: sed ad tuam infinitam commiserationem confisus accedo. Quocirca excipe me perbenigne, Do-

THEOLOGUS. 141 mine, ut meretricem, ut latronem, ut publicanum, & ut prodigum: & grave pondus peccatorum meorum eripe à me : tu qui mundi peccatum tollis, & qui infirmitates hominum sanas, qui laborantes & onustos ad te vocas, & quiete donas: qui non venisti vocare justos, fed peccatores ad pœnitentiam: & purga me ab omni inquinamento carnis, & doce me sanctimoniam in timore perficere, ut in puro consciétiæ meæ testimonio sanctificationum tuarum parte sufcepta, sancto tuo corpori & sanguini uniar, atque habea te in me habitantem, & maneam cum Patre & Spiritu sancto. Oro, Domine J E su M iij

CHRISTE, Deus meus, & ne in judicium mihi vertat impollutorum & vivificantium facramentorum tuorum participatio: néve infirmus fiam animâ& corpore, ex eo quòd indignè ea sumpserim. Sed concede mihi usque ad ultimum spiritum sine condemnatione portionem sanctificationum tuarum accipere ad sancti Spiritus communionem, ad viaticum æternæ vitæ, & ad patrocinium acceptum & gratum, quo utar in terribili tuo tribunali, ut ego, cum omnibus electis tuis, particeps fiam immortalium bonorum tuorum, quæ parasti amantibus te, Domine, apud quos glorificatus es in omne zvum.

Alia ejusdem Basilii.

CC10, Domine, me indignè participare tuo immaculato corpori & pretiofo fanguini tuo: reus sum; & judicium mihi comedo & bibo, non dijudicans corpus & sanguinem tuum, qui es Christus & Deus meus; verùm miserationibus tuis fretus accedo ad te, qui dixisti: Qui comedit carnem meam, & bibit (anguinem meum, in me manet, & ego in ipso. Miserere ergo Domine, & ne traducas me peccatorem, sed facias mecum secundum misericordia tuam: & hæc sancta fiant mihi ad fanitatem, &

purgationem, & illustrationem, & tutelam, & salutem, & fanctificationem corporis & animi : ad aversationem omnis imaginationis & actionis pravæ, & operationis diabolica, qua juxta intelligentiam in artubus meis fitam operatur : ad fiduciam & charitatem erga te, ad emendationem vitæ & securitatem, ad incrementum virtutis & perfectionis, ad integram mandatorum tuorum observationem, ad sancti Spiritus communionem, ad viaticum vitæ æternæ, ad defensionem tibi acceptam ante tremendum tribunal tuum, non ad judicium aut condemnationem.

Alia B. Joannis Chrysostomi.

Omine Deus meus, nosti me dignum non ese, nec promeritum ut intres sub tectum domûs animæ meæ: quia tota deserta est, & ruinam minans, nec haberes apud me locum dignum in quo caput reclinares:verùm ut ab alto propter nos teipsum humiliasti, accommoda te etiam nunc humilitati meæ: & veluti in stabulo & præsepi brutorum recumbere admissifi; sic etiam admitte in præsepe animæ meæ à ratione alienæ & in contaminatum corpus meum ingredi: & sicut non

146 COMES

detrectasti accedere ad peccatores & unà cœnare cum ipsis in domo Simonis leprosi, ita velis subire domum abjecta anima mea, qui leprofus & peccator fum: & ut non repulisti similem mihi meretricem & peccatricem ad te accedentem téque tangentem, sic etiam commiseratione tuâ in me nequam ad te veniente ac te contrectante: & ut non abominatus es fordidum illius os ac facinorofum te exosculans, neque meum quoque os spurcius & flagitiosius adversaberis, neque facinorosa atque impura & profana labia mea, ac impuriorem linguam meam. Verùm fiat mihi sacrosancti corporis ac pretiosi sanguinis

THEOLOGUS. tui carbo in sanctifi ationem, & illustrationem & corroborationem humilis animæ meæ & corporis, ad allevandum onus multorum peccatorum meorum, ad cavendam omnem diabolica operationem, ad aversationem & obstaculum consuetudinis meæ vitiofæ ac perverfæ, ad affectionum mortificatione, ad mandatorum tuorum observationem, ad incrementum divinæ tuæ gratiæ, & regni tui adeptionem. Non enim ut contemnens ad te accedo, Christe Deus, sed ut fretus ineffabili bonitate tua, & ut non multum à societate tua distans, præda intellectualis lupi fiam, idcirco te rogo ut cum folus sanctus sis,

COMES 143 Domine, sanctifices animam & corpus, mentem & cor meum, renes & viscera: ac totum me renova; & fac timorem tuum radices agere in membris meis, ac san Etificationem tuam in me indelebilem effice; & esto mihi auxiliator, & protector, in pace vitam meam gubernans; ac dignum me cense qui à dextris tuis cosiltam cum sanctis tuis, precibus atque intercefsionibus immaculatæ Matris tuæ, ministrorum tuorum materiæ expertium, & incontaminatarum virtutum, omniúmque Sanctorum, qui

à sæculo tibi placuerunt.

Amen.

Alia ejusdem.

Omine Jesu Christe, Deus meus, dimitte, concede, propitiare, & condona mihi peccatori & inutili & indigno servo tuo peccata, errores & lapfus meos, quibus in te à juventute mea & usque ad præsentem diem & horam deliqui, sive scientiâ, sive ignorantiâ, sive in dictis aut factis, sive in cogitatis, aut notionibus, studiis & occupationibus, atque sensibus meis omnibus : idque intercessione immaculatæ, & semper virginis Mariæ matris tuæ, quæ te sine satu concepit: quæ sola sine dede-

COMES core spes est, & protectio salusque mea. Dignare me sine condemnatione participem fieri incontaminatorum, immortalium, & vivificorum, atque expavendorum Sacramentorum tuorum, ad remissionem peccatorum, & ad vitam æternam, ad sanctificationem & illustrationem, & robur, & remedium, & sanitatem animi & corporis, & ad deletionem, & integra exterminationem pravorum cogitatuum meorum,& con-

filiorum, & propositorum, & nocturnorum visorum, tenebricolarum, & nequam spirituum: quia tuum est imperium, regnum & potentia, & gloria, & honor, & adoratio

cum Patre & fancto Spiritu,

THEOLOGUS. 151 nunc & semper & in sæcula sæculorum. Amen.

Alia ejusdem.

Redo & confiteor te verè esse Christum Filium Dei viventis, qui venisti in mundum ad servandos peccatores, quorum primus ego sum. Credo etiam hoc ipfum esse immaculatum corpus tuum, & hunc ipsum esse pretiofum sanguinem tuum. Obsecto igitur te, miserere mei, & ignosce lapsibus meis spontaneis, involuntariis, dictis & factis, commissis consultò & per ignorantiam: tum dignare me impunè ac tutò incontaminata Sacra-

N iiij

menta tua participare ad remissionem peccatorum, & ad vitam æternam.

Alia B. Joannis Damasceni.

Nte fores templi tui A adsisto, & à facinorosis cogitationibus non absisto: verum tu, Christe Deus, qui Publicanum justificasti, & Cananeæ misertus es, & latroni aperuisti Paradisi januas, aperi mihi benignitatis tuæ viscera, & excipe me accedentem ac tangentem te, ut meretricem, & sanguinis fluxu laborantem. Hæc enim fimbria tua contracta, facile sanationem obtinuit: illa verò impollutis pedibus

THEOLOGUS. 153
tuis contactis, delictorum
fuorum abfolutionem nacta
est. Ego verò miserandus totum corpus tuum audens accipere, quæso ne adurar; sed
admitte me ut illas, & illustra
ima animi mei sensa, peccatimei crimina adurens, precibus ejus quæ te sine satu
peperit, & cælestium virtutum sustragiis: quia benedictus es in sæcula.

Precatio post sacram Communionem.

Cum tibi Domine in hoc s. Aug.
verissimo & singulari sa- de spir.
crificio agere gatias admo- cap. 11.
Serm. 13.
neamur, quas majores tibi de Verbis
Apostoli.
debemus quam quod illius de Civit.

154 COMES

Dei 21.
cap. 25.
& 19.
cap. 23.
tr. 26. in
Foan. in
Pfal. 21.
Serm. 29.
de Verbis
Apoftoli.
Ser. 135.
de Tempore.

facrificii participes nos facis? Gratias tibi, benignissime salvator & medice, qui non folum gratis sanas ægrotos, sed sanatis etiam mercedem das & non aliud, quam teipfum. Tu es Salvator, adjutorium languidi, tu es præmium sanati. Sed quia, Domine, qui non in te manet, & in quo non manes non se dicere debet, aut existimare manducasse corpus tuum, habeam te in me manentem per virtutem cælestis sacramenti tui: manducem intus, non foris: manducem corde, non premam dente. Sim corpus tuum, quod vivat de spiritu tuo, qui vivificat animas nostras; & postquam communicavi sacrificio pacis, sacri-

THEOLOGUS. ficio charitatis, sim ipse præclarissimum, atque optimum Dei sacrificium. O sacramentum pietatis! ô signum veritatis! ô vinculum charitatis! qui vult vivere; habet ubi vivat, habet unde vivat. Fac me Domine vivere in te de te, tibi incorporari ut vivificer; non abhorream à compage membrorum, non sim putre membrum, quod resecari mereatur: non sim distortum, de quo erubescatur: sed pulcrum, aptum, sanum: nunclaborem in terra, ut postea regnem in Cælo: Vivat cor meum, quia cibus iste cordis est, etsi ambulem in medio umbræ mortis, in medio vitæ hujus, quæ umbra mortis est, non timeam

mala, quoniam tu mecum es: & nunc mecum sis, ut post umbram mortis, etiam ego sim tecum. Majore illo cibo firmatus sim adversus eos qui tribulant me, & poculum illud inebrians atque præclarum oblivionem mihi præftet priorum vanarum delectationum. Illa esca saginatus & illo calice ebrius tela ignea nequissimi minus sentiam, aut sentiens non consentiam mortiferis illis peccatis, quæ non facit bonæ fidei & bonæ spei Christianus. Da mihi Domine semper panem hunc ; tale aliquid non admittam, unde à tali pane separer; ut cum ista vita transierit, nec sacramentum altaris habebo acciTHEOLOGUS. 157
pere, in cælo sim tecum, ô
Christe, cujus nunc corpus
accipimus.

Alia incerti.

RATES ago tibi, Deus meus, qui non repulisti me peccatorem, sed participem sanctificationum tuaru efficere dignatus es : grates ago tibi, quòd me indignum esse volueris consortem immaculatorum & cælestium munerum tuorum. Verum benignissime Domine, qui pronobis mortuus es, & resurrexisti atque impertisti nobis hæc tremenda & vivifica Sacramenta tua ad beneficentiam & sanctificatione animorum & corporum nostrorum: concede ut hæc mihi

vertant ad animæ & corporis sanationem, ad omnis adversi medelam, ad oculorum cordis mei illustrationem, ad animi facultatum pacem, ad fidem probri vacuam, ad charitatem non simulatam, ad sapientiæ complementű, ad mandatorum tuorum obfervationem, ad divinæ gratiæ incrementum, & regni tui societatem: ut in sanctificatione tua per hæc mysteria servatus, gratia tua perpetuò sim memor, & non ampliùs mihi vivam, sed tibi Domino ac benefactori nostro, deinde sic, ubi ex hac vita migrarim, ad æternæ vitæ spem, sempiterna requie fruar, ubi festum diem celebrantium indefinens atTHEOLOGUS. 159
que immensa voluptas est
vultus tui decus inessabile.
Tu enim es id quod revera
optabile est, & inenarrabile
gaudium eorum qui te, Chrite Deus noster, amant, &
omnis te creatura laudet in
omne ævum.

Alia B. Basilii M. Precatio.

OMINE JESU CHRISTE, Deus rex sæculorum, & omnium opifex, grates ago tibi ob universa quæ præbuisti nobis bona, & ob incontaminatorum & vivistrantium mysteriorum tuorum participationem. Obsecro igitur te, optime ac benignissime, serva me sub præsidio tuo & sub alarum tuar

rum umbra; & concede mihi in conscientia pura usque ad extremum halitum meum dignè sanctificatis tuis participare, ad peccatorum remissionem, & vitam æternam. Tu enim panis es vitæ, fons sanctitatis, bonorum largitor: ac proinde tibi gloriam tribuimus, cum Patre & Spiritu sancto nunc & semper & in sæcula sæculorum.

Precatiuncula.

S ACRO-SANCTUM corpus tuum, Domine Jesu Christe, Deus noster, prosit mihi ad vitam æternam: pretiosus sanguis tuus ad remissionem peccatorum: vertat etiam mihi hæc Eucharistia

THEOLOGUS. 161
ristia in gaudium, sanitatem & lætitiam: atque in secundo & terribili adventu tuo dignare me peccatorem sistere à dextris gloriæ tuæ, precibus purissimæ matristuæ, & omnium sanæorum, Amen.

Ex Tractatu Arnaldi Carnotenfis Bonavallenfis Abbatis de Cardinalibus Christi operibus.

ORATIO.

LEMENTISSIME magifter, quoties ego doctrinæ tuæ transgressus sum regulas? quoties edicta tua, Domine sancte, contemps? & cum diceres mihi, rever-

tere, non sum reversus: cum minareris, non timui: cum bonus esses & lenis, exasperans fui: ultrà septuagies septies in cælum & coram te peccavi; quis tot fordes abluet ? quis abradet stercora conglobata ? Quidquid dicat Petrus, necesse est ut ipse nos abluas; neque enim lavare nos possumus, sed in omnibus quæ agimus indulgentiæ tuæ lavacro indigemus. Ad mensæ tuæ participationem Judas proditor est admissus, sed ab hoc lavacro falutari exclufus, lavari in fine non potuit, quia Apostolatûs sui honorem detestabili cupiditate sædavit. Quia verò apud te sons vitæ est, & miserationum quæ à

THEOLOGUS. 163 faculo sunt, profunditas infinita: quos abluisti baptismo, quos lavasti sanguine tuo, quos semper lavas, quotidiana peccata donando, transfer à paludibus sæculi hujus, & luto vitæ præsentis ad purgatissimum gloriæ tuæ regnum, ubi nec scabies ulla, nec lippitudo: ubi nemo fluxum sanguinis patiens, nemo immundus: ubi nullo amplius opus est lavacro: configurato corpori claritatis tuæ corpore nostro, secundum promissa tua, necesse est ut impleas, & qui incæpisti in nobis opus bonum, perficias folidéfque per te Christum Dominum nostrum.

Alia ex eodem.

TU Domine, sacerdos sancte, qui in tempore iracundiæ factus es reconciliatio, sancti hujus sanguinis permanentem plenitudinem reliquisti, & beneficium hujus sancti liquoris in perpetuum tradidisti, & constituisti nobis inconsumptibiliter potum vivificum, crucis fignum, & mortificationis exemplum: Tuconsummatis omnibus vade ad patrem, & trahe nos post te; da nobis in vita præsenti, ut simus sine angaria bajuli crucistuæ, & comprehendamus cũ omnibus sanctis quid latitudo, quid longitudo, quid fubli-

THEOLOGUS. 165 mitas, quid profundum hujus lignifignificet; quo conspecto non noceat nobis neque mordeat coluber solitudinis: sed incolumes per omnia sequamur te; tecum parvuli simus, tecum circumcidamur, tecum baptizemur, tecum jejunemus, tecum lotis pedibus panem Angelorum edamus, tecum crucifixi mundo vivamus, tecum Spiritu sancto repleti, & corpore & spiritu in æternum maneamus. Qui vivis, & ultra non morieris, in fxcula sæculorum. Amen.

Oratio pro bono vita regimine.

Jer. 10. SC10, Domine, quia non est hominis via ejus, nec viri, ut ambulet & dirigat gressus suos; scire fac me nunc viam tuam, ut inveniam gratiam in oculis tuis.

Plal.118. Scientiam tuam doce me, inclina cor meum in testimonia tua & non avaritiam; vias tuas demonstra mihi & semitas tuas edoce me, dirige me in veritate tuâ, & doce me, quia tu es Deus salvator meus.

Deus, spiritum rectum innova in visceribus meis, & spiritu principali consirma me.

THEOLOGUS. 167
Domine Pater & Deus, ac Proverb.
Dominator vitæ meæ, ne 30.6.
derelinquas me in cogitatu,
in consilio & in corde ac labiis meis.

Veni Domine Jesu, & vive in hoc servo tuo, in plenitudine virtutis tuæ, in perfectione viarum tuarum, in sanctitate Spiritus tui: veni & dominare omni adversæ potestati tenebrarum, mundi, carnis, & peccati.

Extollentiam oculorum Eccle. 230 meorum ne dederis mihi, & 5 omne pravum desiderium

averte à me.

Pone Domine custodiam Ps. 90. ori meo, & ostium circum-stantiæ labiis meis.

Conserva me, Domine, Pf. 15.11. quoniam speravi in te.

Duo rogavi te, ne deneges mihi, antequam moriar, vanitatem & verba mendacii longe fac à me, mendicitatem, & divitias ne dederis mihi.

Ne projicias me in tem-Pfal. 70. 9. pore senectutis, cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me.

Juravi & statui custodire Pfal.118.

106. judicia justitiæ tuæ.

Perfice gressus meos in se-Pfal. 16. mitis tuis, ut non moveantur vestigia mea.

Deduc me in semitam Pfal.118. mandatorum tuorum, quia

ipsam volui.

Pfal. 30. Deus meus es tu, in ma-16. nibus tuis sortes meæ.

Jacta super Dominum cu-Pfal. 59. 23. ram tuam, ipse enutriet te, expecta

THEOLOGUS. 169 expecta Dominum, viriliter age, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum: si mo- Habac. 2. ram fecerit, expecta illum, quia veniens veniet, & non tardabir.

Dominus prope est, nihil Philipp. solliciti simus, sed in omni 4.6.7. oratione & obsecratione cum gratiarum actione, petitiones nostræ innotescant apud Deum, & pax Dei, quæ exuberat omnem sensum, custodiat corda nostra & intelligentias nostras in Christo Jesu, & quæcumque sunt vera,quæcumque pudica, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitate: &

170 COMES
Deus pacis erit vobiscum.

Philip.4.

Ego didici, in quibus sum, sufficiens esse; scio & humiliari, scio & abundare; omnia possum in eo, qui me confortat.

Oratio mane dicenda.

Domine Deus omnipotens, qui ad principium hujus diei nos pervenire fecisti, tuâ nos hodiè salva virtute, ut in hac die ad nullum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes & opera. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Dirigere & fanctificare, regere & gubernare digna-

THEOLOGUS. 171
re, Domine Deus, rex cæli & terræ, hodiè corda & corpora nostra, sensus, sermones, & actus nostros in lege tua & in operibus mandatorum tuorum, ut hîc & in æternum, te auxiliante, salva & liberi esse mereamur, Salvator mundi. Qui vivis, & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Alia in egressu domûs dicenda.

A BRENUNTIO tibi, Sathana, & adhæreo tibi Christe, qui es via, veritas & vita. Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua. Lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum. Vias tuas, Domine, demonstra mihi, & semitas tuas edoce

me. Dirige me in veritate tua, & doce me, quia tu es Deus Salvator meus. Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea. Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

Alia ante quemlibet actum,

VENI, Domine Jesu, & vive in hoc servo tuo in plenitudine virtutis tuæ, in perfectione viarum tuarum, in sanctitate Spiritûs tui, in communione mysteriorum tuorum. Veni, & dominare omni adversæ potestati tenebrarum mundi, carnis & peccati. Veni ad gloriam Patris in Spiritu sancto. Amen.

Oratio in gravi morbo pro felici ex hâc vitâ exitu.

JUXTA est, Domine, dies Deut. 32.

perditionis, & adesse festi-35.

nant tempora.

Nunc, Domine omnipo-Barucha tens, anima in angustiis & 3.1. spiritus anxius clamat ad te.

Nunc magna judicia tua, Tob. 3. 5. quia non egimus fecundum præcepta tua, & non ambulavimus finceriter coram te.

Ne irascaris Domine us- 1say.64. que valde, neque ultra me- 9. mineris iniquitatis nostræ.

Avertatur ira tua à nobis Effher. & educ nos propter te.

Neque abbreviata est ma- 15ay. 59. nus Domini ut salvare ne- 1. queat, neque gravata est au-

P ii

174 COMES ris ejus ut non exaudiat.

Dominus judex noster, Dominus legiser noster, Dominus Rex noster, ipse salvabit nos.

Jer. 16. Domine fortitudo mea, & robur meum, & refugium meum in die tribulationis.

Bonus Dominus & confortans in die tribulationis & sciens sperantes in se.

fiducialiter agam & non timebo.

Pars mea Dominus, dixit anima mea, propterea expectabo eum.

re, Domine, attende, & fac, ne moreris propter temetipfum Deus.

Jorem.
29. 11. Cogita Domine super nos

THEOLOGUS. 175 cogitationes pacis, & non afflictionis, ut des nobis finem & patientiam, & invocemus te, & quærentes inveniemus te.

Veni, Domine, vide &

miserere.

Et nunc, Domine, secun- 706.3.6. dùm voluntatem tuam fac mecum, & præcipe in pace recipi spiritum meum.

In manus tuas, Domine, Luc. 23. commendo spiritum meum.

Si ambulavero in medio Pfal. 12. umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Sufficit, Domine, tolle Tob. 3. 6. animam meam, expedit enim mihi mori magis, quam vivere.

Verumtamen non sicut Matth. ego volo, sed sicut tu.

P iiij

Mum. 23. Moriatur anima mea morte justorum, & fiant novissima mea horum similia. Amen.

Sermo Christi in Monte.

V. Videns autem Jesus turbas, ascendit in montem, & cum sedisset, accesserunt ad cum discipuli ejus.

Et aperiens os suum doce-

bateos, dicens.

duoniam ipforum est regnum cælorum.

Pfa/2 36. Beati mites: quoniam ipsi

possidebunt terram.

Beati, qui lugent : quoniam ipsi consolabuntur.

Beati, qui esuriunt & sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur. THEOLOGUS. 177
Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur.

Beati mundo corde: quo- Ps. 23. 41

niam ipsi Deum videbunt.

Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur.

Beati, qui persecutionem 1.Petr. 23
patiuntur propter justitiam: 4.14.
quoniam ipsorum est regnum
calorum.

Beati estis cum maledixerint vobis, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos mentientes, propter me.

Gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis: sic enim persecuti sunt prophetas, qui suerunt ante vos.

Vos estis sal terræ. Quòd Mar. 9.

tur? ad nihilum valet ultrà, nisi ut mittatur foras,& conculcetur ab hominibus.

Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra

montem posita.

Marc. 4. Neque accendunt lucer-Luc. 8.16. nam, & ponunt eam sub mo-11. 33. dio, sed super candelabrum, 11. Pet. 2. dio mnibus qui in domo sunt.

> Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum, qui in cælis est.

Nolite putare quoniam veni folvere legem, aut prophetas: non veni folvere, sed adimplere.

Luc. 16. Amen quippe dico vobis,

THEOLOGUS. 179 donec transcat cælum & terra, iota unum, aut unus apex non præteribit à lege, donec omnia fiant.

Qui ergo folverit unum Jue. se de mandatis istis minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cælorum: qui autem fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno cælorum.

Dico enim vobis, quia ni- Luc. 1886 fi abundaverit justitia vestra plus quàm Scribarum, & Pharisæorum, non intrabitis

in regnum cælorum.

Audistis quia dictum est Exod.20. antiquis: Non occides: qui Deut.5. autem occiderit, reus erit 17. judicio.

Ego autem dico vobis: quia omnis, qui irascitur fratri suo; reus erit judicio. Qui autem dixerit fratri suo, ra-ca; reus erit concilio. Qui autem dixerit, fatue; reus erit gehennæ ignis.

Si ergo offers munus tuum ad altare; & ibi recordatus fueris quia frater tuus habet

aliquid adversum te.

Relinque ibi munus tuum ante altare, & vade priùs reconciliari fratri tuo: & tunc veniens offeres munus tuum.

rio tuo citò dum es in via cum eo: ne fortè tradat te adversarius judici, & judex tradat te ministro: & in carcerem mittaris.

Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.

THEOLOGUS. 181 Audistis quia dictum est Exod. 20. antiquis: Non mœchaberis. 14.

Ego autem dico vobis: quia omnis, qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jammæchatus est eam in corde fuo.

Quòd si oculus tuus dex- Mart. 9: ter scandalizat te, erue eum, 1nf.18.99 & projice abs te: expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam.

Et si dextera manus tua scandalizat te, abscide eam, & projice abs te: expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum eat in gehennam.

Dictum est autem : Qui- Deur. 24.

7. fuam, det ei libellum repudii.

Marc.10. Ego autem dico vobis:
Luc. 16. Quia omnis, qui dimiserit
11. £01.7. uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam
mœchari: & qui dimissam
duxerit, adulterat.

Exod. 20. Iterum audistis quia dic-Lev. 19. tum est antiquis; Non per-Deut. 5. jurabis: reddes autem Do-

Jac.5.12. mino juramenta tua.

Ego autem dico vobis, non jurare omnino, neque per cælum, quia thronus Dei est.

Neque per terram, quia scabellum est pedum ejus: neque per Jerosolymam, quia civitas est magni Regis.

Neque per caput tuum juraveris, quia non potes unum THEOLOGUS. 183 capillum album facere, aut nigrum.

Sit autem sermo vester, Jac 5.12, est, est: non, non: quod autem his abundantius est, à

malo est.

Audistis quia dictum est: Exod.21:
Oculum pro oculo, & dentem pro dente.

24.

Lev. 24.

Deut.19.

Et ei, qui vult tecum judi- 1. conc. cio contendere, & tunicam 7. tuam tollere, dimitte ei & pallium.

Et quicumque te angariaverit mille passus, vade cum

illo & alia duo.

Qui petit à te, da ei: & Deut. 15.

184 COMES
volenti mutuari à te, ne avertaris.

Audistis quia dictum est: diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuu.

Luc. 6. Ego autem dico vobis:

77.
Rom. 12.
Diligite inimicos vestros, be20.
Luc. 25.
nefacite his qui oderunt vos:
34.
& orate pro persequentibus,
46t. 7.
8. calumniantibus vos.

Ut sitis filii patris vestri qui in cælis est: qui solem suum oriri facit super bonos & malos: & pluit super justos & injustos.

Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? nónne & publicani hoc faciunt?

Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis?nonne & Ethnici hoc faciunt? Estote THEOLOGUS. 185 Estote ergo vos perfecti, sicut & pater vester cæleitis perfectus est.

A Ttendite ne justitiam MATTH. Vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud patrem vestrum, qui in cælis est.

Cùm ergo facis eleemofynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus, Amen dico vobis, recepe-

runt mercedem suam.

Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua.

Ut sit eleemosyna tua in abscondito, & pater tuus qui

Q

COMES videt in abscondito, reddet. tibi.

Et cum oratis, non eritis sicut hypocritæ, qui amant in synagogis & in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus: amen dico vobis, receperunt mercedem suam.

Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora patrem tuum in abscondito: & pater tuus qui videt in abscondito, redder ribi.

Orantes autem, nolite multum loqui, sicut Ethnici, putant enim quòd in multiloquio suo exaudiantur.

1

(

Nolite ergo assimilari eis: scit enim pater vester, quid opus sit vobis, antequam pe-

tatis eum.

THEOLOGUS. 187
Sic ergo vos orabitis: Pa-Luc. 11.
ter noster, qui es in cælis: 2.
sanctificetur nomen tuum.

Adveniat regnum tuum: Fiat voluntas tua, sicut in

cælo, & in terra.

Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie.

Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.

Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo. Amen.

Si enim dimiferitis homi- Eceli. 28.
nibus peccata eorum: dimit- 3.4.5.
tet & vobis pater vester cæ- 35.
Marc.11.
lestis delicta vestra.

Si autem non dimiseritis hominibus: nec pater vester dimittet vobis peccata vestra. Q ij Cùm autem jejunatis, nolite fieri ficut hypocritæ triftes, exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam.

Tu autem, cùm jejunas, unge caput tuum, & faciem tuam lava.

Ne videaris hominibus jejunans, sed patri tuo, qui est in abscondito: & pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.

Nolite the saurizare vobis the sauros in terra: ubi ærugo, & tinea demolitur: & ubi fures effodiunt, & furantur.

Luc. 12. 23. Thefaurizate autem vobis thefauros in cælo:ubi neTHEOLOGUS. 189
que ærugo, neque tinea de- 1. Tim.s.
molitur: & ubi fures non effodiunt, nec furantur.

Ubi enim est thesaurus

tuus, ibi est & cor tuum.

Lucerna corporis tui est Luc. 112 oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex: totum corpus tuum lucidum erit.

Si autem oculus tuus fuerit nequam: totum corpus tuum tenebrofum erit. Si ergo lumen, quod in te est, tenebræ sunt: ipsæ tenebræ

quantæ erunt?

Nemo potest duobus do- Luc. 164' minis servire: aut enim unum 13' odio habebit, & alterum diliget: aut unum sustinebit, & alterum contemnet. Non potestis Deo servire & mammonz.

Ideò dico vobis, ne soliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori Phil. 4. vestro quid induamini. Nón-1. Tim. 6. neanima plus est quàm esca: 1. Petr.s. & corpus plus quam vestimentum ?

> Respicite volatilia cæli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea: & pater vester cælestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis?

Quis autem vestrûm cogitans potest adjicere adstaturam fuam cubitum unum ?

Et de vestimento quid soliciti estis? Considerate lilia agri quomodo crescunt: non laborant, neque nent.

Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni

THEOLOGUS. 191 gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.

Si autem fænum agri, quod hodie est, & cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit: quantò magis vos modicæ sidei?

Nolite ergo soliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur?

Hæc enim omnia gentes inquirunt. Scit enim pater vester, quia his omnibus in-

digetis.

Quærite ergo primum regnu Dei, & justitiam ejus : & hæc omnia adjicientur vobis.

Nolite ergo soliciti esse in crastinum. Crastinus enim dies solicitus erit sibi ipsiz sufficit diei malitia sua. MATTH. VII. OLITE judicare, ut non judicemini.

In quo enim judicio judi-Marc. 4. caveritis, judicabimini : & in qua mensura mensi fueri-

tis, remetietur vobis.

Quid autem vides festucam in oculo fratris tui: & trabem in oculo tuo non vides?

Aut quomodo dicis fratri tuo: Sine ejiciam festucam de oculo tuo: & ecce trabs est in oculo tuo?

Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, & tunc videbis ejicere festucam de

oculo fratris tui.

Nolite dare sanctum canibus, neque mittatis margaritas vestras ante porcos:

ne

THEOLOGUS. 193 ne fortè conculcent eas pedibus suis, & conversi dirumpant vos.

Petite, & dabitur vobis: Infr. 21.
quærite, & invenietis: pul- Maratt.
fate, & aperietur vobis. 24.
Luc. 11.

Omnis enim qui petit, ac-?: cipit: & qui quærit, invenit:

& pulsanti aperietur.

Aut quis est ex vobis homo quem si petierit filius suus panem, numquid lapidem porriget ei?

Aut si piscem petierit, numquid serpentem porri-

get ei?

Si ergo vos, cum sitis ma-Foan.144
li, nostis bona data dare filiis fac. 1. 6.
vestris: quantò magis pater Luc. 11,
vester, qui in cælis est, dabit
bona petentibus se?

Omnia ergo quæcumque 16,

nes, & vos facite illis. Hæc est enim lex, & Prophetæ.

Luc. 13. Intrate per angustam portam: quia lata porta, & spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem, & multi sunt qui intrant per eam.

Quàm augusta porta, & arcta via, quæ ducit ad vitam: & pauci sunt, qui inve-

niunt eam!

Attendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas, aut de

tribulis ficus?

Sic omnis arbor bona fructus bonos facit; mala au-

THEOLOGUS. 195 tem arbor malos fructus facit.

Non porest arbor bona malos fructus facere: neque arbor mala bonos fructus facere.

Omnis arbor, quæ non Sup.3.1. facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.

Igitur ex fructibus eorum

cognoscetis eos.

Non omnis, qui dicit mi- Infr. 256 hi, Domine, Domine, in- Iuc. 6, trabit in regnum cælorum: 46. fed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum.

Multi dicent mihi in illa AG. 192 die: Domine, Domine, non-13: ne in nomine tuo prophetavimus, & in nomine tuo dæmonia ejecimus, & in nomi-

R ij

COMES ne tuo virtutes multas fecimus?

Et tunc confitebor illis: Pfal.6.9. Infr. 25. Quia nunquam novi vos:dif-Luc. 13. cedite à me qui operamini 27.,

Luc. 6. iniquitatem.

Omnis ergo, qui audit Rom. 2. Jac.1.12. verba mea hæc, & facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui ædificavit domum suam supra petram.

Et descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit: fundata enim erat super petram.

Et omnis, qui audit verba mea hæc, & non facit ea, similis erit viro stulto, qui ædificavit domum suam su-

per arenam.

THEOLOGUS. 197
Et descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & cecidit, & fuit ruina illius magna.

Et factum est : cùm consummasset Jesus verba hæc, admirabantur turbæ super

doctrina ejus.

Erat enim docens eos ficut Marc. 1. potestatem habens, & non Luc. 4. ficut Scribæ eorum, & Pha-32. risæi.

PRECES EX VETERI Testamento depromptz.

In adversis & tentationibus.

OMINE Deus noster, in nobis quidem non est tanta forti-

tudo ut possimus huic multitudini resistere, quæ irruit fuper nos : sed cum ignoremus, quid agere debeamus, hoc folum habemus residui ut oculos nostros dirigamus ad te. Fac igitur, ut non timeamus, nec paveamus hanc multitudinem, quoniam non est nostra pugna, sed tua, Deus noster: nec in multitudine exercitus

THEOLOGUS. est victoria belli, sed de cælo fortitudo est; non enim nos fumus qui dimicamus, sed rantummodò confidenter stare debemus, ut videamus auxilium tuum super nos, & cum egredimur contra eos, tu sis nobiscum, Domine Deus noster.

Pro Ecclesia dum savit persecutio.

OMINE Domine, Rex Efther 13. omnipotens, in ditione enim tua cuncta funt posita, & non est qui possit tuæ resistere voluntati, si decreveris salvare Israël. Tu fecisti cxlum & terram & quidquid cæli ambitu continetur: Dominus omnium es, nec est

R iiij

qui resistat majestati tuæ. Ne despicias partem tuam, quam redemisti tibi de Ægypto. Exaudi deprecationem meã & propitius esto forti & funiculo tuo, & converte luctum nostrum in gaudium, ut viventes laudemus nomen tuum, Domine, & ne claudas ora te canentium.

In tribulationibus quas juste pro peccatis patimur.

DAN. 3.

BENEDICTUS es Domine, & Dous patrum nostroru, & laudabile & gloriosum nomen tuum in sæcula, quia justus es in omnibus quæ secisti nobis, & universa opera tua vera, & viæ tuæ rectæ. Peccavimus enim & ini-

THEOLOGUS. què egimus recedentes à te, nec fecimus sicut præceperas nobis, ut bene nobis esset. Ne, quæsumus, tradas nos in perpetuum propter nomen tuum: sed in animo contrito & spiritu humilitatis suscipiamur: sicut in holocausto arietű & taurorű sic fiat sacrificiu nostru in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, quoniam non est confusio confidentibus in te. Et nunc sequimur te in toto corde & timemus te, & quærimus faciem tuam, nec confundas nos, sed fac nobiscum juxta mansuetudinem tuam, & secundum multitudinem misericordiæ tuæ, quia cum iratus fueris, misericordiam facies, & in tempore tribula-

202 COMES tionis peccata dimittis his qui invocant te. Hoc autem pro certo habet omnis qui te colit, quod vita ejus, si in probatione fuerit, coronabitur; si autem in tribulatione fuerit, liberabitur. Et si in correptione fueritad misericordiam tuam venire licebit; non enim delectaris in perditionibus nostris, quia post tempestatem tranquillum facis, & post lachrymationem & fletum exultationem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israël, benedictum in fæcula.

Ad impetrandam in Dei obsequio fidelem voluntatem.

OMINE Deus omnium 2. Mach. creator, terribilis & fortis, justus & misericors, qui solus es bonus Rex, solus præstans, solus justus & omnipotens & æternus, qui liberas Israël de omni malo, custodi partem tuam, & sanctifica. Da nobis cor omnibus, ut colamus te, & faciamus voluntatem tuam corde magno & animo volenti. Adaperi cor nostrum in lege tua & in præceptis tuis, & fac pacem. Exaudi orationes nostras & reconciliare nobis,nec nos deseras in tempore malo, Domine Deus nofter.

BREVES ET FERVENTES Preces ex Evangelio.

OMINE, si vis, po-

Domine dic tantum verbo, & fanabitur anima mea.

Domine salva nos, perimus.

nus messes, mitte operarios in messem tuam.

Miserere mei Domine sili David; anima mea à dæmonio vexatur: Domine adjuva me, non est bonum sumere panem siliorum & mittere canibus, etiam Domine: nam & catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa

THEOLOGUS. 205 dominorum suorum.

Domine miserere nostri 20.30. fili David: fac ut aperiantur

oculi nostri.

Pater mi, si possibile est 26.39. transeat à me calix iste: verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.

Credo Domine: adjuva Marc. 91

incredulitatem meam.

Præceptor per totam noc- 210.5.53 tem laborantes nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete.

Exi à me, quia homo pec- v. 8.

cator fum Domine.

Domine doce nos orare. 11.1.

Beatus qui manducabit 14. 153

panem in regno Dei.

Pater peccavi in cælum & 15-12coram te, jam non sum dignus vocari filius tuus: fac 206 COMES me sicut unum de mercenariis tuis.

Domine adauge nobis fidem.

mus: cum fecerimus omnia quæ præcepta sunt nobis, quod debuimus facere fecimus.

Deus propitius esto mihi peccatori.

veneris in regnum tuum.

Pater in manus tuas commendo spiritum meum.

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi.

Domine da mihi hanc aquam ut non sitiam.

5.7. Domine volo sanus fieri: sed hominem non habeo.

6.34.] Domine semper da no-

THEOLOGUS. 207 bis panem hunc.

Domine ad quem ibimus, v. 69.

verba vitæ æternæ habes.

Domine ecce quem amas 11.3. infirmatur.

Eamus & nos, ut moria- v. 16. mur cum eo.

Domine tu mihi lavas pe- 13.6. des.

Domine oftende nobis 14.8. Patrem & sufficit nobis.

Dominus meus & Deus 20. 28. meus.

ORATIONES

Ex Epistolis Sancti Pauli deprompta ut Spiritu sancto roboremur.

Eph. 3.

E u s omnipotens D & pater Domini nostri Jesu Chris-TI, ex quo omnis paternitas in cælis & in terra nominatur, da nobis secundum divitias gloriæ tuæ, vittute corroborari per spiritum tuum in interiorem hominem, Christum habitare per fidem in cordibus nostris, ut in charitate radicati & fundati possimus scire supereminentem scientiæ charitatem Christi,

THEOLOGUS. 209 Christi, ut impleamur in omnem plenitudinem Dei.

Ut in scientia Dei & amore crescamus.

Domine Deus præsta, Phil.1.9; ut charitas tua in nobis magis ac magis abundet in scientia & in omni sensu: ut probemus potiora: ut simus sinceri & sine offensa in diem Christi, repleti fructu justitiæ per Jesum Christum in gloriam & laudem tuam.

Ut digne Deo ambulemus.

RAMUS ad te, Domi- coloss. 14 one, & postulamus, ut on impleamur agnitione voluntatis tux in omni sapientia,

& intellectu spirituali, ut ambulemus dignè Deo per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes & crescentes in scientia Dei, in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis tuæ, in omni potentia & longanimitate cum gaudio: gratias agentes tibi, Domine,, qui dignos nos fecisti in partem fortis sanctorum in lumine, qui eripuisti nos de potestate tenebrarum, & transtulisti in regnum Filii dilectionis tux.

Ut Deus operetur in cordibus nostris, quod ipse prastari jubet.

Heb. 13. DE us pacis, qui eduxisti de mortuis Pastorem

THEOLOGUS. 211 magnum ovium in sanguine testamenti æterni Dominum nostrum Jesum Christum, apta nos in omni bono, ut faciamus voluntatem tuam, faciens in nobis, quod placeat coram te, per Jesum Christum, cui est gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Digni in Ecclesia Pastores & Ministri postulantur.

D'MINE Jesu, messis multa, operarii autem pauci. Tu ergo, qui es Dominus messis, mitte operarios in messem tuam. Tu Domine, qui nosti corda omnium, ostende quos elegeris. Nemo assumat sibi honorem, sed qui à te vocabitur tan-

quam Aaron. Da eos Ecclesiæ tuæ Pastores, quos idoneos feceris ministros novi Testamenti tui, non litteræ, fed spiritus. Sint irreprehenfibiles, fobrii, prudentes, ornati, justi, sancti, continentes, hospitales, doctores, habentes mysterium sidei, in conscientia pura; sollicitè curent seipsos probabiles exhibere tibi, operarios inconfusibiles rectè tractantes verbũ veritatis, non in sermone adulationis, neque in occasione avaritiæ, nec quærentes ab hominibus gloriam. Attendat sibi & universo gregi, pervigilent quasi rationem de animabus nostris reddituri: in omnibus seipsos præbeant exemplum bonorum

THEOLOGUS. 213 operum, in verbo, in converfatione, in charitate, in fide, in castitate, ut & seipsos salvos faciant, & eos qui ipsos audiunt.

ORATIONES ex Scriptis SS. Patrum collectæ.

Purus Dei amor postulatur.

A mihi, Domine, S. Bern. Rer., St. de non aliud tanquam Diversise te, non aliud post te quærere.

O simplex natura, quæ simplicitatem cordis exquiris! ô æternitas quæ non potes inveniri ab his qui ad tempus credunt, & in tempore ten-Sij

COMES 214 tationis recedunt, & nisi perseveranter quæsita minimè inveniris! ô integritas! ô perfectio! ô plenitudo! quæ duplicitatem non amas, indignumque tibi esse ducis, ut inveniendam te præbeas, nisi quis te perfecto quærat corde. O veritas: quæ tales quæsitores requiris, qui quærunt te in spiritu & veritate. Ne frustra quæramus te, fac ut quæramus veraciter, quæramus frequenter, quæramus perseveranter; ut nec pro te quæramus aliud, nec cum te

SHOW SHOW

aliud, nec à te ad aliud con-

vertamur.

Vt nihil magnum esse intelligamus, nisi uni Deo subesse.

ONA, Domine, fide-S. Prosp. libus tuis ut fideliter rriad. & scienter intelligentes quo opere salvati & quo pretio sunt redempti, nolint de mundi hujus sapientibus, nolint esse de fortibus. Da discipulis veritatis humana gloriam fugere & à temporalium rerum amore desciscere, ut quæ Dei sunt, sapiant, non quæ hominum: ut viventes in hoc mundo, sed omnes mundi strepitus relinquentes, redimant tempus, quia dies mali funt: hoc est ut ipsi mundo omnes divitias, omnes dignitates &

universarum cupiditatumateriam refundant, & sancto beatoque commercio emant christiana libertatem, siántque de pauperibus divites, de patientia fortes, de humilitate sublimes. Tribue illis per illuminationem gratiæ tuæ, ut non existiment, sicut dilectores hujus sæculi putant, pravi cordis aut segnis esse animi terrenas opes spernere, honores occiduos fastidire, nec ibilaude quærere, ubi laudatur peccator in desideriis animæ suæ, & qui iniqua gerit, benedicitur: sed nihil hujusmodi mentibus rectius, nihil erectius esse intelligant, quæ sacratissimis desideriis universa transcendunt, neque ad ullam

THEOLOGUS. lam creaturam quamvis potentem, arque mirabilem, sed ad ipsum omnium visibilium & invisibilium ambiunt Creatorem: cui appropinquare, clarescere est: quem timere, gaudere est: cui servire, regnare est.

Ut Deus revelet quid nobis prastandum.

D TE libenter accedi- S. Bern. A mus, Domine Jesu, Discipuli ad Magistrum, infirmi ad medicum, servi ad Dominum. Tu es enim Magister & Dominus, cujus schola est in terris, cathedra in cælis. Vias tuas demonstra nobis & semitas tuas edoce nos. Beati qui ambu-

verfis.

lant in via tua, Domine virtutum: beatiores qui currunt viam mandatorum tuorum, qui currunt in odorem unguentorum tuorum. Exultarunt gigantes Philosophi non ad currendam viam tuam, sed ad quærendam vanam gloriam, evanescetes in cogitationibus suis, non in humilitate, aut in virtutibus tuis, sed suis. Nos quærimus te de die in diem & scire vias tuas volumus. Da nobis, Domine, fobriam sapientiam in pœnitudine peccatorum præteritorum, in contemptu præsentium commodorum, in desiderio futurorum præmiorum. Aufer à nobis scientiam mundi, quæ docet vanitatem, &

THEOLOGUS. 219 scientiam carnis quæ docet voluptatem; & tribue scientiam sanctorum, quæ est hîc temporaliter cruciari & delectari in æternum.

Vt animus Deo sponte submittatur in tribulationibus & morbis.

Eus summe & opti- S. Aug.
me, qui redimis de in Pfal.
corruptione vitam meam, Pfal. 1472
fana omnes languores meos:
magni enim illi sunt, sed
major est medicus. Omnipotenti medico nullus languorinsanabilis occurrit. Tu
Domine fac tantum, ut curari me sinam, & manus tuas
ne repellam. Odisti enim repellentem manus tuas, &

certè ne hoc quidem fit à nobis in medici hominis manibus. Ligari etiam volumus ab homine & secari, laturi pro incerta fanitate certum dolorem, daturi magnam mercedem; tu autem, Deus, quos fecisti, certus curas: & gratis. Fallitur enim medicus homo aliquando, dum sanitatem promittit, quia non fecit corpus quod curat; tu autem fecisti corpus nostrum, fecisti animam nostram. Nosti quemadmodum recrees quod creasti, quemadmodum reformes quod formalti. Præsta igitur Domine, ut curari à te me patiar. Multum enim superbus & præceps est æger qui medicum monere audet, etiam

hominem. Confiliumne ergo audebit æger dare medico, ubi homo ægrotat & Deus curat ? Jamergo sævi, Domine, quantum potes, non enim tantum medicus, sed & pater es. Flagelles nos, affligas nos, conteras nos, pater es. Quod si ploro ego, ut filius plorem, sub patre plorem, non cum indignatione, non cum typho superbiæ. Quod enim patior unde plango, medicina est, non pœna : castigatio est, non damnatio; fac igitur ut non tantum delecter cum foves, sed etiam tolerem cum secas; tolerem medicinalem dolorem futuram cogitans fanitatem. Non repellam unquam flagellum

T iii

tuum, ne ipse ab hæreditate repellar. Quoniam quos diligis, arguis, & castigas omnem filium quem recipis; usque adeo omnem, ut etiam unicum, qui sine peccato quidem, sed non sine flagello. Maneam ergo flagellatus, ne remaneam exheredatus. Tu enim ab hereditate non repellis filium tuum quem castigas: Sed ideo flagellas, ut recipias. Gaudeam cum ad tempus emendor, ne in æternum damner. Fac me intelligere Domine, nos Christianos non esse, nisi propter futurum sæculum, ut præsentia toleremus, futura speremus. Suscipe nos, Domine, consolandos temporalibus, beatificandos.

THEOLOGUS. 223 æternis: cum adest sælicitas præsens, consolationi tuæ gratias agam: cum deest, justitiæ tuæ gratias agam; ubique sim gratus, nusquam ingratus: patri consolanti & blandienti, patri emendanti & slagellanti gratus sim. Amas enim semper, sive blandiaris, sive mineris, sit nomen tuum, Domine, benedictum in sæcula.

Vtreete de iis malis judicemus, quibus in hac vita mortali Deus afficit bonos & malos, & ut inimicorum injurias aquo animo toleremus.

Domine, aliquibus & s. Aug. hic retribuis & vidi- in Pfal. mus & didicimus, quia retri-Tiiij 224 COMES

buis; etenim quando humiliantur, qui te timent, si forte in aliqua dignitate hujus sæculi refulserant, humiliati non ceciderunt, quia te de corde non excluserunt, altitudo ipsoru tu es. Quando ergo qui humiliatus videbatur, ait, Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. Videam foris pauperem: intus divitem: ista enim gemmæ laudis nominis tui unde sunt? non exirent de ejus ore, nisi thesaurum haberet in corde. Da mihi Domine ut tales divitias concupiscam, quas nec in naufragio possim amittere. Et tales cum humiliantur,

THEOLOGUS. non putem eos miseros, quia habent intus quo gaudeant. In teriorest enim dominator corum, interior est pastor & consolator ipsorum. Sed da mihi oculos, Domine, ut videam ipsos esse, qui malè cadunt, qui spem suam in hoc sæculo ponunt; aufertur quod nitebat foris, nihil remanet intus, nisi fumus mala conscientia. Unde se confolentur non habent, non habent quo foras exeant, non habent quo intro redeant, deserti pompa sæculari inanes gratia spiritali verè humiliantur. Illumina, Domine, mentem meam, ut cognoscam quàm sapienter multis facis ista in isto tempore, sed non omnibus, quia fi nemini faceres, quasi non videretur vigilare divina tua providentia: si omnibus faceres, non servaretur divina tua patientia; sed fac Deus ut sublimissimum illud patientiæ tuæ exemplum intuentes, discamus tolerare, non vindictam retribuere: nec vindicari velimus Christiani, cum tu, Christe, nondum vindicatus sis.

CONCEDE mihi, quæso, comnipotens & misericors Deus, quæ tibi placita sunt ardenter concupiscere,

ORATIO S. THOME, ad impetrandam in omnibus actionibus divina gratia opem.

THEOLOGUS. 227 prudenter investigare, veraciter agnoscere, & perfectè implere ad laudem & gloriam nominis tui. Domine Deus meus ordina statum meum, & quod à me requiris ut faciam, tribue ut sciam, possim & velim, & da exequi ut oportet & expedit saluti animæ meæ. Via mihi, quæso, ad te sit tuta, recta, & consummata, non deficiens inter prospera & adversa, ut in illis non extollar & in istis non deprimar. In prosperis gratias tibi referam, & in adversis servem patientiam. De nullo gaudeam vel doleam, nifi quod promoveat ad te, vel quod abducat à te : nulli placere appetam, vel displicere ti-

228 COMES meã nisi tibi. Omnia in charitate da facere, & quod ad cultu tuum non pertinet quasi mortuum reputare. Actiones meas da peragere non ex consuetudine, sed ad te referre cum devotione. Vilescant mihi omnia transitoria propter te, & charamihi sint omnia tua, & tu Deus meus plusquam omnia. Delectet me omnis labor qui est pro te, & tædiosa sit mihi omnis quies quæ non est in tc. Frequenter & ferventer da mihi, dulcissime Domine, cor

meum ad te dirigere, & defectionem meam cum emendationis proposito dolendo pensare. Fac me, Deus meus, humilem sine sictione, hilarem sine dissolutione, tristem

THEOLOGUS. 229 line dejectione, maturum sine gravitate, agilem sine levitate, veracem fine duplicitate, timentem sine desperatione, in tesperantemsine præsumptione, castum sine corruptione, proximum corripere sine indignatione, ipsumque ædificare verbo & exemplo fine elatione, obedientem sine contradictione, patientem fine murmurationc. Da mihi, dulcissime Jesu, cor pervigil, quod nulla à te abducat curiosa cogitatio: da immobile, quod nulla deorsum trahat indigna affectio: da invictum, quod nulla fatiget tribulatio: da liberum, quod nulla sibi vindicet violenta delectatio: & da rectum, quod nulla seor-

COMES 230 sum obliquet sinistra intentio. Largire mihi, dulcissime Deus meus, intellectum te cognoscentem, diligentiam te quærentem, sapientiam te invenientem, conversationem tibi placentem, perseverantiam te dulciter & fiducialiter amplectentem. Da tuis pænis configi per pænitentiam, tuis beneficiis in via uti per gratiam, & tandem tuis gaudiis in patria fruiper gloriam.

S. AMBROSII MEDIOL. Epifc. Precatio praparans ad Missam.

UMME sacerdos & vere Pontifex Jesu CHRISTE, qui te obtulitti Deo Patri in ara crucis hostiam puram & immaculatam pro nobis miferis peccatoribus: & qui dedisti nobis carnem tuam ad manducandum, & sanguinem tuum ad bibendum, & posuisti mysterium in virtute Spiritus sancti, dicens: hæc quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis: Rogo per tuum sanguinem pretiofum magnum falutis nof-

træ pretium, rogo per hanc miram & ineffabilem charitatem, qua nos miseros & indignos sic amare dignatus es, ut lavares nos à peccatis nostris in sanguine tuo: Doce me servum tuum indignum, quem inter cætera dona tua ad officium sacerdotale vocare dignatus es, nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiæ tue: doce me quæso per spiritum tuum tantum mysterium tractare ca reverentia & honore, eaque devotione & timore quibus oportet & decet. Fac me Domine Jesu CHRISTE, per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere & intelligere, sentire & firmiter retinere. dicere

THEOLOGUS. dicere & cogitare quod tibi placet & expedit anima meæ. Intret Spiritus tuus bonus in cor meum, qui sonet ibi sine sono, & sine strepitu verborum, loquatur omnem veritatem tantorum mysteriorum. Profunda sunt nimis, & sacro tecta velamine. Propter magnam clementiam tuam, concede mihi hodie & semper missarum solemnia puro corde & pura mente celebrare. Libera cor meum ab immundis & nefandis, vanis, & obnoxiis cogitationibus. Muni beatorum Angelorum pia & fida tutela, atque fortissima custodia, ut hostes omnium bonorum confusi discedant, per virtutem tanti mysterii, &

per manum sancti Angeli tui. Repelle à me, Domine Jesu CHRISTE, & à cunctis servis tuis, durissimum spiritum superbiæ, cenodoxiæ, invidiæ, iracundiæ, fornicationis & immunditiæ, dubietatis & blasphemiæ. Confundantur qui nos persequutur:pereant illi qui cuncta perdere festinant. Rex virtutum, castitatis & integritatis amator Deus, cælesti rore benedictionis tuæ extingue in corpore meo totum fomitem ardentem libidinis, ut maneat in me tenor totius castitatis animæ & corporis. Mortifica in me carnis stimulos, & omnes libidinis commotiones, & da mihi veram & perpetuam castitatem eum cæ-

THEOLOGUS. 235 teris donis tuis, quæ tibi placent in veritate, ut sacrificium laudis casto corpore, & mundo corde valeam tibi offerre. Quanta enim, Domine Jesu Christe, cordis contritione, & lachrymarum fonte, quanta reverentia & tremore, quanta corporis castitate, & animi puritate, illud divinum & cœleste sacrificium est celebrandum? ubi caro tua in veritate sumitur, ubi sanguis tuus in veritate bibitur: ubi summa imis jungűtur:ubi adest pręsentia sanctorum angelorum: ubi tu es sacerdos & sacrificium mirabiliter & ineffabiliter constitutus; quis dignè hoc celebrare poterit, nisi tu Deus omnipotens offerentem fe-

Vi

COMES 236 ceris dignum? scio, & verè scio, & ipsum pietati tuæ confiteor, quia non sum dignus accedere ad mysterium tantum, propter nimia peccata mea, & infinitas negligentias meas. Sed scio veraciter, & credo ex toto corde, & ore confiteor, quia potes me facere dignum, qui solus potes mundum facere de immundo conceptum semine, de peccatoribus facere justos & sanctos: per hanc omnipotentiam tuam, te rogo ut concedas mihi peccatori hoc cæleste sacrificium celebrare cum timore & tremore, cum

cordis puritate, & lacrymarum fonte, cum lætitia spiritali & cælesti gaudio. Sentiat mens mea dulcedinem

THEOLOGUS. beatissimæ præsentiæ tuæ,& excubias sanctorum Angelorum tuorum in circuitu meo. Ego enim Domine memor venerandæ passionis tuæ accedo ad altare tuum, licet peccator, ut offeram tibi sacrificium, quod tu instituisti, & offerri præcepisti in commemorationem tui, pro salute nostra. Suscipe ergo istud, quæso summe Deus dulcissime Jesu Christe, pro Ecclesia tua sancta & pro cuncto populo, quem acquisisti sanguine tuo pretioso. Et quoniam me peccatorem inter te & eundem populum medium esse voluisti, licet in me boni operis testimonium non agnoscas, officium difpensationis creditæ non re-

V iij

cuses; nec per me indignum famulum tuum eorum salutis pereat pretium, pro quibus victima factus salutaris dignatus es esse redemptio. Profero ergo Domine (si dignaris propitius intueri) tribulationes plebium, pericula populorum, captivorum gemitum, miseria orphanorū, necessitates peregrinorū, inopiam debilium, desperationes languentium, defectus fenum, suspiria juvenum, vota virginum, lamenta viduarum. Tu enim misereris omnium Domine, & nihil odisti omnium quæ fecisti. Memorare quæ sit nostra substantia, quia tu pater noster es; ne irascaris satis, neque multitudinem viscerum tuorum

THEOLOGUS. fuper nos contineas. Non enim in justificationibus nostris prosternimus preces nostras ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis. Aufer à nobis, Domine, iniquitates nostras, & ignem fancti Spiritus in nobis clementer accende. Aufer cor lapideum de carne nostra, & da nobis cor carneum quod te timeat, diligat, & honorificet; te delectetur, te sequatur, & te perfruatur. Oramus, Domine, clementiam tuam, ut sereno vultu familiam tuam facri tui nominis officia præstolatem aspicere digneris. Et ut nullius fit irritum votum, nullius vacua postulatio, tunobis preces suggere, quas ipse audi-

re propitius, & exaudire delecteris. Rogamus etiam te sancte pater pro spiritibus fidelium defunctorum, ut sit illis salus æterna, ac perpetua sanitas, gaudium & refrigerium sempiternum, hoc magnum pietatis sacramentum. Domine Deus meus, sit illis hodie magnum & plenum gaudium de te pane vivo, & vero, qui de cælo descendisti, & das vitam mundo, de carne sancta, & benedicta, agni videlicet immaculari, qui tollis peccatum mundi: & potari de fonte pietatis tuæ, qui per lanceam militis de latere emanavit, crucifixi Domini noftri; ut consolati exultent in laude, & gloria tua sancta. Peto

THEOLOGUS. Peto Domine clementiam tuam, ut descendat super hunc panem & calicem istum plenitudo divinitatis tuæ. Descendat etiam illa Domine sancti Spiritus tui invisibilis forma, & incomprehensibilis majestas, sicut quondam in patrum hostias descendebat, qui & oblationes nostras corpus & sanguinem tuum efficiat, & me indignum sacerdotem tuum doceat tantum tractare mysterium: ita ut placide ac benignè sacrificium suscipias de manibus meis, ad falutem omnium tam vivorum quam defunctorum. Rogo te Domine per ipsum sacrosanctum mysterium corporis & sanguinis tui, quo quotidie in

242 COMES

Ecclesia rua pascimur & potamur, abluimur, & sanctificamur, atque unius tuæ summæque divinitatis participes efficimur, quatenus des mihi virtutes tuas sanctas, quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam, ita ut hæc cælestia sacramenta efficiantur mihi salus & vita. Tu enim dixisti ore tuo sancto & benedicto: Panis quem ego dedero, caro mea est pro mundi vita. Et qui manducat me, ipse vivet propter me : ipse manet in me, & ego in eo. Ego sum panis vivus, qui de calo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aternum. Panis dulcissime sana palatum cordis mei, ut sentiam suavita-

THEOLOGUS. 243 tem amoris tui. Sana ab omni languore, ut nullam præter te amem pulchritudinem. Panis candidissime habens in te omne delectamentum, & omnis saporis suavitatem, qui nos semper reficis; comedat te cor meum, & dulcedine saporis tui repleantur viscera anima mea. Manducat te Angelus pleno orc, manducet te peregrinus homo pro modulo suo, ne deficere possit in via, tali recreatus viatico. Panis sancte, panis vive, panis pulcher, panis munde, qui descendisti de cælo, & das vitam mundo, veni in cor meum, & munda meabomni inquinamento carnis & spiritus. Intra in animam meam, sana

COMES THEOLOG. & sanctifica me intus & exterius. Esto tutamen & perpetua falus corporis & animæ meæ. Repelle à me insi-diantes mihi. Hostes recedant procul à præsentia tua. ut foris & intus per te munitus recto tramite perveniam ad tuum regnum ubi non mysteriis, sicut in hoc tempore agitur, sed facie ad faciem te videbimus, cum tradideris regnum Deo patri,& erit Deus omnia in omnibus. Tunc me de te satiabis satietate perpetua, ut nec esuriam, nec sitiam in æternum. Qui cum eodem Deo patre, & Spiritu sancto vivis & regnas per omnia fæcula fæculorum, Amen.

FINIS.

KKKKKKKKK LELEKKKKKKELESESEKKKKKKK

INDEX

Eorum quæ in hoc Spicilegio continentur.

Fides. pag. 1
Spes. 21
Charitas. 65

Orationes & Preces.

Pro Rege & Regno. Si
Ad impetrandam gratiam bene
orandi. 105
Pro judice & magistratu. 107
Pro advocato & causarum patrono. 116
Ad obtinendum à Deo in omni
conditione sincera humilitatis sensum. 124
Ante confessionem. 126
Ut vita mutetur in melius & X iij

INDEX.

digni fiant pænitenti.	fruc.
ius.	129
Ante sacram communione	m.13
Post sacram communionen	n. 15:
Pro bono vita regimine.	166
Mane dicenda.	170
In egressia domus.	171
Ante quemlibet actum.	. 172
In gravi morbo pro feli	ci ex
hac vita exitu.	173
Sermo Christi in monte.	176
Precesex veteri Testam depromptæ. In adversis & tentation 198 Pro Ecclesia dum savit p cutio. In tribulationibus quas pro peccatis patimur. Ad impetrandam in Dei o	ibus. erse- 199 juste 200
-	203

INDEX.

Breves & ferventes preces ex Evangelio. 204

Orationes ex Epistolis sancti Pauli depromptæ.

Ut Spiritu sancto roboremur.

Ut in scientia Dei & amore crescamus. 209

Vt dignè Deo ambulemus. 209 Vt Deus operetur in cordibus nostris quod ipse prastari jubet. 210

Digni in Ecclesia Pastores & Ministri postulantur. 211

Orationes ex Scriptis Sanctorum Patrum collectæ.

Purus amor Dei p<mark>ostu</mark>latur. 213 Vt nihil magnum esse intelligamus nisi uni Deo subesse. 215

INDEX.

Vt Deus revelet quid ni	obis
prestandum.	
Vt animus Des sponte subn	
tatur in tribulationibus	
morbis.	
Vt recte de his malis judicer	
quibus in hac vita Deus	
cit bonos & malos, &	
inimicorum injurias a	940
animo toleremus.	
Ad impetrandam in omni	
actionibus divina gra	
opem.	
S. Ambrosii Mediol. Preca	tio
preparans ad Missam.	

Special 92-B 18258

THE GETTY CENTER

